

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת מצורע תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

מורקא. פירוש גרעני תמרה שמהלוקין בהם את הקלה; **לאפוניו** מדלוף דאמור בכליו כליז של מקנה. משמע דהלכה ברב ואמרין נמי פרק השולח (גטין דף לט. ושם ר"ה משום גבי הדיא אמקא דאמר לו קני האי וקני נשקר אהא לקמייה דרב נתמן אמר ליה לא עשה ולא כולל דהוה של כליז של מקנה; **וכי** תימא פרושי קמפרש. ולא תגרוס ירו' דועל מעות הניתנות במרחיק.

גשרפו חטיף בעליה. הקשה ריבין אמאי הפקיעו תבנים קבן מעות שהיא מדאורייתא ליתגון שדחוקן שניהם מעות ומשיכה ודחיקן לא משיכה לבדה לא תקנה דדיאמר לוקח למוכר נשרפו חטיף בעליה; **אי** אמרת בשלמא מעות קונות משום תבי מוכר הדר ביה ולא לוקח. פרושי ידקור מוכר ומציל משום שכולל לחזור בו אם יוקרו ולוקח לא יחזור אם יחלו וא"ת ובי הטעם משיכה בשביל שאינם מהנינים דקורח ומציל לפי שאם יוקרו יחזור ויקבל עליו מי שפרע שצדיקיהו לא יחזרו לטעום אפילו אם יוקרו ויל דודאי לא תקנו אלא משום שאינם מהנינים שיערו פירות תבניהם לשרוף ור"ה קמפרש דאם נשרפו יבול הלוקח לחזור אפילו לר' שמעון דלוקחן (דף ט"ז) אמתניתין דר"ש אמרו כל שהספק בידו מיימי עובדא דההוא גברא דהיב וזקא אמקרא ובעל למסבכי דבי פרוק פופלא אבן רב אמר ר' חסדא בדרה שחשן משיכה במוכרין כף הטעם בלדחות משיכה דאף לר"ש אית ליה דרב חסדא ואפי' מי שפרע ליקבא כיון דאיבא הפסד לגמרי מדלא א"ל ויל עקל מי שפרע כדאמר ר' יוחנן לרבי תיבא בר יוסף דובין מלחא ואיכיר כו' ולכך טרד מוכר ומציל שלא יחזור בו לוקח ולא יעמוד אפילו במי שפרע ואפילו משום יקרא וחולא יבול לחזור בו לוקח אף לר"ש כדמובח פרק אהורא נשך (לפסוק דף ע"ד) דקאמר ר' קאמר ר"ש מוכר חוזר ולא לוקח בחד תרעא שעמד השער במקומו בתרי תרעי מי אמר לשם יתד דרב לוקח פה לחזור דאי לא מיבא כדמיא מי שפרע בלוקח לית ליה וקאמר בשמעתין דר"ש לית ליה דרב חסדא היינו היבא דלא החיל ולא הוה דלרבנן ולא רב חסדא שניהם חזורים ולר"ש מוכר יבול לחזור בו מפני שהספק בידו ולא לוקח.

אמר

וכי תמכרו ממכר לעמייתך או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד ורבי יוחנן אמר מיד לעמוטי קרקע דלית ביה אוגאה וריש לקיש א"כ לכתוב קרא וכי תמכרו ממכר מיד עמיתך אל תונו או קנה ליה אי שמע מינה משיכה ור' יוחנן או קנה מאי עביד ליה מינעי ליה לכתנתיה וכי תמכרו ממכר אל תונו אין לי אלא שנתאנה אוקח לתאנה מוכר מנזן תלמודו לומר או קנה אל תונו וריש לקיש תרתי גמר מיעה הנן ר"ש אויבר כל שהספק בידו ידו על העליונה מוכר הוא דמיצי תרד ביה לוקח לא מיצי תרד ביה אי אמרת בשלמא מעות קונות משום תבי מוכר מוכר מיצי תרד ביה לוקח לא מיצי תרד ביה אלא אי אמרת מעות אינן קונות לוקח נמי ליתרד ביה אמר קח ריש לקיש אליבא דרבי שמעון לא קאמינא פי קאמינא אליבא דרבנן בשלמא לריש לקיש תיניו דאיבא בין ר' שמעון לרבנן אלא לרבי יוחנן בין ר"ש לרבנן איבא בניניהו דרב חסדא דאמר רב חסדא בדרה שחשן משיכה במוכרין כף תקנו משיכה בלקוחות ר"ש לית ליה דרב חסדא רבנן אית להו דרב חסדא הנן אבל אמרו מי שפרע מדור המבול הוא עתיד ליפרע ממי שאינו עומד בדבורו אי אמרת בשלמא מעות קונות משום תבי קאי באבאל אלא אי אמרת מעות אינן קונות אמאי קאי באבאל והתניא רבי

מורקא. כלי העשו מנגלי בקר למקנאי. משמע עוקבות ואלא משמע עוקבות באלמא כליז של קנה קאמר. ביה. משמע מיעוט ביה. ואלא בדרב אחרי: לא אמריה. למימר ולא קמי הניתנות בסיון. הבולן מקבל סימון מיד הנמנן לרוחין בבית המרחץ לדעת כמה הם ולפיכך יתם המים ויבין אלמנטיותו ותנחלו לו מעות פחותות ורעות בסיון. פופלא. תוספת עורה וקורו לו פלדור; ויחזיר רבי יוחנן למעמיה. ממוקד לרבי שמעאל פופליז על כל דבר שאין עליה עורה להחיה חילול עליו דאמר ר"ה חסא אשמעון רבי יוחנן דאסימון דר' כורא דבר שאין עליה עורה הוא: לפעויה קמגע מאוקאה. דאשטיה ביה קרא אחי דכיון דאיהא נקחת מיד ליד אין בו אונאה נבחבו בי המכרו מספר מדי שפיקח אל תונו. מאי או קנה להכי כהנה למסחר קבון למיט דומד שאין נקנה עד שיבא מיד זה ליד זה תפתי נסר פניה. אונאה מוכר מאו קנה אל תונו ומשיכה ממספר מיד לומר קבון ולא משיכה לממכר. ר' שחבבא כתי. פליג אדרבנן דאמר יתן לו משות וכול לחזור בו זה וזה תפליג ר' שמעון ואמר לא יחזור אלא מוכר. אי אמרת בשלמא דבר תורה מעות קונות ומשיכה תתקא דרבנן הוא אהא ר' שמעון למימר דיעו אם אמרין תורה במוכר דוכי מקמת לוד ברתניה לחזור בו אם הוהא מסר ברתניה לאצילינה מוכר אמר עדיין שכרי חלוו בהם שאם יתמקרו אחריו בי ולוקח לא קמי הדר ביה דמיעות קונות אלא אי אמרת נון תורה מעות אינן קונות לוקח נמי יחזור. אליבא דר' שמעון ודאי לא קאמינא. דר' שמעון סבירא ליה משיכה תתקא דרבנן היא בי קאמינא אליבא דרבנן. דאמר לוקח נמי חוזר משום דמעות אינן קונות כללי בשלמא לריש לקיש. דאמר לרבנן משיכה דאורייתא היא היינו דאיבא בין ר' שמעון לרבנן. כלומר בהא פליגי והאי טעם תדוב למלתיהו דרבנן סברי משיכה תתקא והלכך לא קנא מוכר וליש לוקח מיצי הדרי ור' שמעון סבר משיכה תתקא דרבנן הוא משום דנטרד ביה הלכך למוכר הוא יעבד רבנן תתקא דליקרו ולא לוקח אלא לרבי יוחנן. דאמר לרבנן נמי משיכה תתקא דרבנן היא ואיבא בין ר' שמעון לרבנן. כלומר במאי קמפליגי ומה טעם נתניהם לדבריהם: בדרה שחשן משיכה במוכרין. לחזור בו המוכר כל זמן שלא משך הלווקח כף הטעם תבנים משיכה ללוקח. לחזור בו בשביל אונאה תקנה עצמה דנשרפו חטיף דר"ש בי מקמת לחזרה נמי ברתניה לוקח מסר נפשיה המוכר וקורח ומציל שאם יראה הלווקח דליקה באה אימר חזרתי בי ולקחן ודף ט"ז) אמרת רב חסדא גבי הדיא ודכח ורבי יוחנן שמוע דמיצי תרד ביה לוקח רבי

דבי פרוק פופלא וקור רבי: ואין

בבא מציעא. הוזב – פרק רביעי דף מח עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ) – תוספות

1 הדימלמא כוותיה בדעיי ס' קבור פותיה וכן בר הוזא א"ל בר יוחנן דאמר דמכור לי באפול קנה
2 [אמרנן] לעיל (ח' פ"ה) דבר מעות קנות ר' יוחנן וכן בר חסדא דאמר לעיל (ט"ט) כדרך
3 שתקנו משיכה במוכרין כך תקנו בלקוחות א"כ סבר מעות קנות בר יוחנן ולריש לקיש
4 דאורייתא היא א"ל תקנה ודקאמר פרק קמא דקדושין (ו' ה' ו) רש"י וה"א (ה"א) אשכחן נכרי

דקל איתיה על נכרי בכסף משמע דהוי בריש
5 לקיש א"ל ליה פירש שן דבבבות (ח' ג' ט"ט)
6 לעמינהו במשיכה ולקברי בכסף דל"י יוחנן כל
7 קניניה על נכרי במשיכה מפרש ר"ת דהכי
8 פירשוהו אשכחן נכרי הוואיל וכל קניניה על נכרי
9 בעבר עברי בכסף ולא כבשר דחשך לפרני בעבר
10 עברי מאמה העבריה (ה"א) לא שייך נכברי וא"ג
11 דרב השולח (ג"ס) ר' ל"ח (ט"ט) אמר' דגברי קונה
12 לישאל' בנזקה היינו דנזקה בחנקה על כיושב
13 במלמקה דאפיק ליה מושב' מנעו שבי וה"א
14 דאמר פרקי בתרא דע"ז (ח' ט"ז) רש"י (ח' ב' ה' הו"ח)
15 בוזנה כותיה שקלן ד"א מחקרא משיכה הווי'ם
16 כריש לקיש דל"י ויתון מחקרא מירוצים אחרים
17 דמניני הקם ואיכיתא איפוא כנו דקאי בחצירה
18 אבל קשה דהבס (ר"ט) אמר מרימ משיכה
19 נכברי ורקב רב איש שוה דנזקה נכברי אנה
20 קונה אלמא רב איש דגודול בהכמה ובמנן הוא
21 בתרא שני כריש לקיש ור' אמי בר אבא רב פול
22 שני דבבבות (ח' ו') רש"י וד"ר חיים מפרש א"ל
23 קשה לא מהדושי' (ח' י"ד) ולא מני' (ח' א"ג)
24 דאפשר להכריז יוחנן מעות קנות נכברי כמו
25 בישאל וכן יסבור רב איש ולא ידרשו כמאן
26 דרדשו נכבדות ופרקי שני לעמינהו בכסף
27 ולכריז במשיכה אלא ידרשו לעמינהו אהה
28 מחורי אונאה ואי אהה מחורי אונאה לכנעני
29 דאיכא נמי מאן דדרשי' תהם הכי ויסבור דקול
30 הכנעני אסור ופרלוקא דאמר איבא בפרק
31 המקבל למקו דף ק"א) ובתולא (קמא) (כ"ג דף
32 ק"א) איתא נמי דסבר דגול הכנעני אסור דלא
33 סבר דגול כנעני מתור לא היה צריך קרא
34 למישרי אונאתו ולפי זה אתי נמי שפיר דלא
35 תקשה דרב הסודא ארוב חסדא דאית ליה נכא
36 ר' יוחנן ובפרק בתרא דע"ז (ח' ט"ט) משני אומר
37 רב נתן רב בר חסדא אמר ר' יוחנן לא נזקא
38 כותיה דלא מחקרא משיכה והיינו כריש לקיש
39 ולפי מה שפירש' אתי שפיר ר' יוחנן א"ר קשה
40 דאם כן תקשה ליה מתני' ותנהני לבגל דלביא
41 לאוקמה בבגל נכרי ולא בגלן ישראל דמשמע
42 דנזקה בגלן אכל ספר זה שמישוף ולפיכך משיכה
43 איתא ביה וכן נכרי לא בישאל ועוד דבתנול
44 בתרא (ג' כ"ג דף ק"ב) משמע עת דא"ש סבר
45 דגול כנעני מתור דקאמר רב איש היה קאול
46 בארץ א"ר בני ישראל אומר אכפול ק"מ בחקש שיתן לו כפלים מן החקש כגון המעות שיתן לו ר"י אמר ר' יוחנן אם קונה החקש על כרוז של מוכר כגון מעות שקנון אבל חלוקה אם יורד
47 לא תקח בו אם מעות כי אימנן א"ר תפי' במעט משה **בְּמִנְיָן** ש"אל ערבוני יתן. רשב"י מפרש דמליני ר' ירבי יסתי לא נתי' לו אותם מעות בתורת פריעה אלא אם נתן לו אותם מעות בתורת
48 חלולת פריעה קנה מתחיר השאר לכיע היינו דלא ברב פוש' ערבוני יתן. שאמר שימנהו כגון כל החקש מימה דהוא עדיף מנתן לו בתורת פריעה דקנה הכל ביון שפירש בתרא
49 שיקנה הכל ואם נפרש ערבוני יתן קנה רבון לזמן ויקנה לו מן החקש א"כ ר' יוחנן אימני כופל לו ערבוני כלן ל' חלקי ערבוני יתן משמע ערבוני יתן קנה רבון אלא מחזור בו וגם משמע
50 א"ל כנעני שקול ונדי ישראל לא שקול ונדי
51 משמע דסבר גול כנעני מתור ושבובל שישמע

1 **אָלָא קָנִיָא.** הך מתני' דל"י לריש לקיש. ר' שמעון הו"א. דאמר במתני' לזקא ח' מצי דהדר
2 ביה דקסבר מעות קנות: מודיעין ליה. דע שאם תחזור חסדא מוכר' לפריעה מוקף בעושה מעשה
3 עפ"י. בעמך דרשינן הכי ותיא לאו עושה מעשה עמך הוא דכתיב (צפניה ג) שארית
4 ישראל לא יעשו עוללה ולא ידברו בנבא אימיר' מלחא. ר'ע"ה לחזור. בר **אורווי** הו"א. בתמיה

5 וכן היה צריך להודיעו שהיא נפרעת מן השקטנים
6 והלא למימד חכם היה צריך. מקצת המעות
7 נתן לו על פיסוק מרובה הוא כבר בגמ' הוא
8 קנה. או מכירת שקיעה הוא שנקנית בכסף קונה
9 לקנה גמור ואי מכירת מטלטלין הוא קונה בגמ'ו
10 להתחייב במי שפרע. ור' יוחנן א"ר כו'. בקרקע
11 לקנן גמור ובמטלטלין דלעיל דזה אינו פריעה
12 מקצת מעות שקורין איירש' אלא ערבון ומשכן
13 לקנות את החוזר בו פרמנינן בלע"ז. רבי יוסף
14 לעשיית דאמר. בגמא בתרא קנה על פישוט ור' א"ר
15 סתם. אספסיקא. גמא. מכתב חזקא אשד
16 מבטיח את חבירו לטמון עליו שאם לא יקיים
17 התאו יתן כר וכפ' ח'י' שיקנה כו'. לא זה ימחול
18 ולא זה יכפול אלא לא זה ולא זה יכולין לחזור
19 ומקלים מן המכירה כגון הערבון ותחורים על
20 השאה' בר"א. שאינו קונה אלא כנגד ערבונו.
21 בזמן שאמר לו ערבוני יתן. קנה שילי נתנה לו
22 בתורת החלפת פירעון והוא קנה שילי מלוה אלא
23 בתורת ערבון זה יקנה את הכל וזה לא
24 מלמא היה. אלא מוכר לו כו'. ונתנו לו נתנו ה'
25 מאז וזה ל' לשם החלפת פירעון או סתם קנה בו
26 והוא דאיפלוג בה רב ורבי יוחנן בו האי אגא
27 הוא שזה הערבון החלול הקדים הפירעון של
28 פיסוק בו יתב על סתם מא' לאו. כי חכמי דאמר
29 רשב"ג בקרקע הקנין בכסף לגמרי ומכי ידוב
30 ליה מקצת מעות סתם קנה לגמרי והוא רדין
31 למטלטלי' הקנינים בכסף לענין מי שפרעו כמקנה
32 קני ליה ערבון לכוליה לחיובי כמו שפרע' אל
33 קני ליה כוליה. לקבל מי שפרעו אם נתן לו כנגד
34 ערבונ: וסאי קנא. מטלטלין לענין מי שפרע
35 מפרע לענין קנן גמור שמענין קרקע דקת' בח
36 הכסף בקנינה לקנות לגמרי. קנן גמור מלחזור
37 קנה: מן בח מקצת פריעתו לקנות הכל
38 מטלטלין שחורף הכסף כנו דאי פרע הכל א'
39 קני אלא לקבל מי שפרעו כמקנה נמי לא קני
40 פרעו מקצת לכוליה לקבל מי שפרעו על השאר
41 אלא כנגד הערבון הפולח על המשכון א'
42 שביעית משפחת. דלא קניא א"ר דניש
43 שהרי אנו תושב כלום: אלא פלג. חצי החוב
44 אינו משפכן. לקנות מפרש ל' חילוקא. דאי
45 משפכן כנגד חצי החוב שהוא חופס משכון עליו
46 אינו משפכן אלא משפכן הוא לשאר. כפלל ר' י'
47 יורדה נתישא. אהא למימר דכיון דאנו משפכו
48 כנגד הלואתו משפכן על החוב בתמיה
49 אלא

70 **בבא מציעא. הוזהב – פרק רביעי דף מט עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"**
 תוספת

1 אלא משכון דהפסם. למאי הפס אם לא להיות משכון תחת שפוי ובהויא מיקא לא קרינא
 2 ביה לא נישא. אינו משפם בכילו. כלומר אינו משפם בכלל. בבבלי ד"י יחודה כ"ו. קושיא
 3 הוא: כמאי דנקיטת וזי ביה לחו. ואי לא מקבלת מי שפירי: ואידך. הוזהב דקריים ניהו.
 4 בלא מעות לך ולטמיה דאמר כנגדו הוא קונה חזי בבבלי אפי"ת. שהיה חזי לזנין ואיפיה

1 אלא משכון דנקיט למה ליה אלא לאו שמע מיניה
 2 מאי אינו משפם דקאמר רבן שמעון בן גמליאל אינו
 3 משפם בכילו ומאי משפם דקאמר רבי יהודה הנשיא
 4 לתך פלגא דלא נקיט עליה משכון ובהא קמפיילי
 5 דרבן שמעון בן גמליאל כבר כנגד כילו הוא קונה
 6 ורבי יהודה הנשיא כבר כנגדו הוא קונה לא מאי
 7 אינו משפם דקאמר רבן שמעון בן גמליאל לתך
 8 פלגא דנקיט עליה משכון מפלל דרבי יהודה הנשיא
 9 כבר לתך פלגא נקיט עליה משכון גמי משפם אלא

10 משכון דנקיט למה ליה לזכרון דברים בעלמא רב פהנא רתבו ליה וזו אפיתנא למה איתך
 11 ביתנא אתא לקמיה דרב אמר ליה כמאי דנקיטת וזו חב לחו ואידך דברים ניהו ודברים
 12 אין בהן משום מחוסרי אמנה דאיתמר דברים רב אמר אין בהן משום מחוסרי אמנה ורבי
 13 יוחנן אמר יש בהם משום מחוסרי אמנה מיתבי רבי יוסי ברבי יהודה אומר מה תלמוד
 14 לומר חזי צדק והלא חזי בכלל אפי"ת היה אלא לומר לך שיהא חזי שפך צדק ולא שפך צדק
 15 אמר אבני ההוא שלא ידבר אחר בפה ואחר בלב מיתבי ר' שמעון אומר אף על פי שאמרו
 16 מלית קונה דינר והב ואין דינר והב קונה מלית מקום פד החכה אבל אמרו מי שפרע
 17 מאנשי דור המבול ומאנשי דור הפלגה הוא עתיד לפרע ממי שאינו עומד בדבורו תנאי
 18 היא דתנן מעשה פרבי יוחנן בן מתאי שאמר לבנו צא ושכור לנו פועלים הלך ופסק להם
 19 מוונות שקשא אצל אביו אמר לו בני אפילו אתה עושה להם פועלות שלמה בשעתו לא
 20 יצאת ידי חובתך עמיהם שהן בני אברהם יצחק ועקב אלא עד שלא התחילו במלאכה צא
 21 ואמור להם על מנת שאין לכם בני אלה פת וקמית בלבד ואי ס"ה דברים יש בהן משום
 22 מחוסרי אמנה חיבי אמר ליה ויל תרד בך שאני התיס דפועלים גופיהו לא סמכא דעתיהו
 23 מאי טעמא מידע דיעו דעל אבותי סמך אי הכי אפילו התחילו במלאכה גמי התחילו
 24 במלאכה ודאי סמכי דעתיהו אמרו מימר אמר קמיה דאבותי וניחא ליה וגי אמר רבי יוחנן
 25 הכי והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן האומר לחבירו מתנה אני גותן לך יכול לחזור
 26 בו יכול פשיטא אלא מותר לחזור בו אמר רב פפא ומוזרה רבי יוחנן במתנה מועטת דסמכא
 27 דעתיהו הכי גמי מסתברא דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן ישראל שאמר לבן לו פד
 28 מעשר יש לך בודי בן לוי רשאי לעשותו תרומת מעשר על מקום אחר אי אמרת בשלמא
 29 לא מצוי למיהדר ביה משום הכי רשאי אלא אי אמרת מצוי למיהדר ביה אמאי רשאי
 30 אישתבח דקא אכיל טבילים הקא במאי עסקינן פגון שנטלו ממנו חזרו והפקדו אצלו אי
 31 הכי אימא ספא נתנו לבן לוי אחר אין לו עליו אלא תרעומת ואי סלקא דעתך פגון שנטלו
 32 ממנו חזרו והפקדו אצלו אמאי אין לו עליו אלא תרעומת פיון המשכית כמובא את ליה
 33 גביה אלא לאו שמע מיניה דלא נטלו שמע מיניה ההוא גברא דרביב וזו אשומשימי למה
 34 אייכר שומשימי תרוו בהו ואמרו ליה לית לן שומשימי שקול וזהך לא שקול וזויה אינונג אתו

1 **מודה** רבי יוחנן במקנה מועטת. ויזך גמי חזי כמנו מקנה מועטת: וְהָיוּ הַתְּפִידִי אֲצִלו.
 2 דמי למפרך אי הכי מאי למיטרא אלא דבלאו הכי פירך שפיר מפיא: אֲצִלו אפי
 3 שומר חנם גמי לא רזי. ודאמר פסקי האומנין לקמן דף טו טל שפך ורבא מעות שומר
 4 חנם היינו משום דמיעבד איתא חזי שומר שפך וכא"ל טול שפך לא לטלק עצמו למר
 5 משמרה קאמר אלא שלא יהיה שומר שפך
 6 כ"ל הוא כיוצא בזה לא כמביא כ"ל. והא דאמר
 7 בפסקי תפריד ויבין דהוה ויחסי הכניס ברשות בעל
 8 החצר חביב ר' אומר עד שיעקוב בעל החצר
 9 שמררה י"ל דשמעתינן איתא כרבי דשמורנו התיס
 10 פסיק הילכתא כרבי ואע"ג דרב התיס פסיק
 11 הילכתא בתנא קמא קיימא לן כמשמאל ברעי
 12 לגבי רב ועד דאפילו לתנן דמחייב היינו לפי
 13 שאמר ליה בנסי שורף דמשמע ואשמרנו אבל
 14 הא בתיקא פסק עצמו משמרה למר.
 בבדי

35 לקמיה דרבא אמר ליה פיון דאמר לך שקול וזהך ולא שקלית לא כמיעניא שומר שפך דלא חזי אלא אפילו שומר חנם גמי לא חזי
 36 אמרו ליה רבנן לרבא והא בעי לקבולי עליה מי שפרע אמר להו הכי גמי אמר רב פפי אמר לי רבינא לרדיי אמר לי ההוא מרבנן
 37 ורב סבות שמיה ואמרי לה רב שמואל בר זוטרא שמיה דאי חזי ורבי ליה כל חללא דעלמא לא חזי קא משני בדבוריה ברדיי
 38 היה עוקבא ההוא יומא אפניא דמעליי שבתא היה והיה ותיבנא והתא ההוא גברא וקאי אבבא אמר לי אית לך שומשימי לזבני

אמרי

בבא מציעא. הזהב - פרק רביעי דף מט עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזילץ)" תוספות

בבבב

שיראה לתגר או לקרובו. וא"ת איכ נהק דברך לשעריהם הפעמים שהם רחוקים ממנו ופעמים שהם רכובים ו"ל לדעולם יש שיעור אחד לפי מה שמצינו רוב פעמים שיציל להדארת לתגר או לקרובו ואם הם קרובים או רחוקים בשביל כך לא יתנו לו שהות לא פחות ולא יותר.

שששש

שששש מעות נמי שנינו. אפילו למאן דאמר שעות מעות כראה יותר לילך אחר שעות מקח שהאונאה והשעות תליה במקח אבל מעות אין אונאה ופשתא תליה בהם שאין צריכין שוקא. שששש חמשתא בשיתא בטול מקח. וא"ת קנא ל דהא דקא ר' הוי נמי שעות מקח דרתי שעות מלכר ויש לומר דמסקמא את לן למייל בחר שעות ויש במקח שהאונאה והשעות תליה בו ויחד דשעותאנא מוכר לא מנעא שעות מלכר דרתי שיתא בחמשתא היינו שעות מלכתי. שששש שעות מעות נמי שנינו. וא"ת אם כן מאי שעות למקח דקתינו מתנינו ו"ל דמקשר היינו אונאה שעות שניהם במקח והימיה הולדות שעות למקח.

תתתת

תתתת ודחה רבי טרפון בלוד. תימיה מה הוסיף לתקנות משפטא מניה שחוקשיה בכך דרשאי.

א

אמר לו גשרפו חיפוי פגלייה הקא ברשותיה לזקק ניהו או נפלה לזיקה באונם איהו קרוב ומיית' לה הווא גברא דיהיב וזו אממרא לסוף שמו דקא בעי למנסכיה דבי פרוק רוביאל אמר ליה תב לי וזו לא בעינא חמרא אהא לקמיה דרב הקדא אמר ליה כדרך שתקינן משיכה במוכרין פד תיקנו משיכה בלקוחות: מתנני' האונאה ארבעה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שעות למקח עד מתי מותר להחזיר עד פדי שיראה לתגר או לקרובו ודחה רבי טרפון בלוד האונאה שמונה כסף מעשרים וארבע כסף לסלע שיליש ששמו וחזרי לוד אמר להם פל היום מותר לחזור אמרו לו ויצי לנו רבי מרפון במקומינו וחזרו לדברי חכמינו: גמ' אמכר רב אכר שעות מקח שנינו ושמאול אמר שעות מעות נמי שנינו שוי שיתא בחמשתא שוי שיתא בשבעה בולי עלמא או בלוגי דבתר מקח אולינ' ואונאה הויא כי בלוגי שוי חמשתא בשיתא ושוי שבעה בשיתא לשמואל דאמר בתר מעות אולינ' אידי ואידי אונאה הוי לרב דאמר בתר מקח אולינ' שוי חמשתא בשיתא ביטול מקח הויא שוי שבעה בשיתא מחילה הויא ושמאול אמר כי אמרינן מחילה וביטול מקח היכא דליכא שעות משני צדדים אבל היכא דאיכא שעות מצד אחר אונאה הויא תנן האונאה ר' כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שעות למקח מאי: לאו דובין שוי עשרים בעשרין וארבעה שבעה מינה שעות מעות נמי שנינו לא דובין שוי עשרים וארבעה כסף מעות נמי שנינו רב נחמן לא שנו אלא לזקק אבל מוכר לעולם חוזר אלא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרין ותמניא תנן הוה רבי טרפון בלוד האונאה שמונה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שיליש למקח מאי: לאו דובין שוי שיתסרי בעשרים וארבעה ושימ' שיליש מעות נמי שנינו לא דובין שוי עשרים וארבעה בשיתסר מי נתנא מוכר אימא סיפא אמר להם פל היום מותר לחזור וא"ל נחמן לא שנו אלא לזקק אבל מוכר לעולם חוזר אלא דובין שוי כ"ד בתלתינן לחזור וא"ל נחמן דשמאול מי שהוטל עליו ידו על העלויה פיצד מוכר לו שות ה' בו' מי נתנא לזקק יד לזקק על העלויה רצה אמר תן לי מעותי או תן לי מה שאוניתי מוכר לו שות

אמר ליה והא אמרי ליה רבנן לרבא. רבינא אמר להא מילתא אמרתי לו להחזיר רבנן דהכי אמרת בלודא ודלא תורת מקח וממכר הוא ודא אמרו ליה רבנן לרבא איבעי ליה לקבל מי שפרעו איתיה. ויש חדה בדרבא בשמן שהכסף וצירותיה ביה חמשה. ויכול מוכר לחזור בו דאוקמיננהו רבנן ברשותיה לתורה כי דהכי דלישרה וליצילי. ספני שבספני ברו. שמעע שהלוקח קיבל כבר כספה. פשיטא. ודי משיכה יש אפילו רבנן מודה. משיכה ביד בוכר. והוי הפירות מוכרין ביד הלוקח ולא שתקנו לו חזירו בתורת המעות דכיון דקיבל השער נקנה במקחו מוכר כל מי שהשירות וחזירו מוכר הוא אלא ר' שמעון אית ליה מעות קנות דבר תורה דאמרינן (לעיל דף מט) ומשיכה תקנתא דרבנן היא והכא לא איצטרך תקנתא דרבנן מאן תורת רבנן בו: אי"ל שמתא תפול בו. לא גרס ליה אלא לישנא אמרינא הוא והיא דהא: פרוק. גם השער רוביאל. מעות למקח: כדרך שתקנו משיכה. לחזור בו מוכר אבל שילא מישך הלוקח פדן תיקנו משיכה. לחזור בן הלוקחות: מתנני' האונאה ארבעה כסף מעות כסף שהם שש בדנר. עשרים וארבעה כסף לסלע. אם יהי תקנתא דמינה שעות שדאא כ"ד מעות דהשקא הויא אונאה שעות למקח תיב לתישבי לו כל אונאותא ארבעה כסף עד פתי מותר להחזיר. מי שנתנא ודקא ודקא שעות מותר לאשמעון דליכא אפילו מי שפרע להחזיר המקח או שיתן לו אונאה עד כדי שיהי המקח למקח או לתגר או לאחד מקרוביו. ואם שקא יותר מחל על אונאה ושקחו תרי ליה. שדי בקיאן בסחורה ומוכרין בזיק: גמ' שעות מקח שנינו. דוקא קמיני מעות שעות למקח שאם האונאה שעות לשוין של מקח דכא אונאה אלא אם פחות או יותר היא אף על פי שישנה שעות אצל מעות שנתן זה אף זה קרי שעות לחלות בו דין אונאה ודו דין אונאה שעות לחיות תקנתא אלא ואין אחד יכול לחזור אלא מחזיר אונאה אלא אם פחות משעות מחילה היא ואין מחזיר לו כלום ואם יותר על שעות שניהם חזרין אפי' רצה להחזיר לו האונאה תרשת ביד עיניהם לחזור הכי מוקמינן לה לקמן ודף ג' ושמאול אמר שעות מעות נמי שנינו. מעות דקתינו שעות למקח לא אשוי על מקח דוקא קאי אלא כל התנאי דרבי מקח בין מעות שנתנו בו בין דמי התנאי וכל דר שאתא מוצאם שם שעות אונאה בין לצד מעות בין לצד שוי של תפיז יד יש אונאה ואין כאן אלא מחילה ולא ביטול מקח והשקא מפרש פלוגמיה: שוי שיתא בחמשתא. נתנא מוכר או שוי שיתא בשבעה ותנאנה לזקק בולי עלמא שוי שקא ביד שמאול אונאה הוא דקא שעות היא לצד מקח ושמאול שעות מעות נמי קאמר וכל שכן שעות מקח כי פלוגי שוי השקא שיתא. ותנאנה לזקק בוז שהוא חומש למקח ויותר משעות הוא זה אבל אצל מעות שנתן שעות הוא אי נמי שוי שבעה בשיתא ותנאנה

מוכר בוז לגבי מקח אין כאן שעות אלא שביעות ופחות משעות היא לגבי מעות ודי שעות: אידי ואידי. בין שוי שבעה בשיתא בין שוי חמשתא בשיתא: פניני דרין. באחד משני דרין: פאי לאו דובין שוי עשרים בעשרים וארבע. ונתנאנה לזקק דהוה ליה חומש לגבי מקח ארבעה דוי חומש של עשרים וקרי ליה אונאה מוכר קמח. לא דובין שוי עשרים וארבע בעשרים. ודחה ליה שעות למקח ופריכין ומי נתנא מוכר בתקנתא לא שני. דבבדי שיראה ותו לא אלא לזקק: אבל מי שנתנא מוכר לזקק: מפ' טעמא: אלא דובין בו. דהוה ליה שעות למקח ונתנאנה לזקק: פניני דרין. דבין שותת מקח בין שותת מעות: מי שהוטל עליו מי שנתנאנה שות

1 שוה שש בחמש. שחור מקח שוה חמש בשש שחור מעות. אלתר הויא מחילה. אפי' 1
2 יחזור לאלתר. ואם התמצא לומר בכדי שיראה להני' או לקרובו מאי איכא בו. ואם באת 2
3 לומר דודאי פשיטא דלאלתר הויא מחילה דאי בכדי שיראה מאי איכא בין שחור בו: 3
4 ר' יצחק דאילוי שחור. קהני מטיני נמי שהטיל עליו ידו על העלמנה רצה חור בו. ואילו 4

5 פחות משחור. אפי' בחרן כבי שיראה להני' 5
6 או לקרובא קנה ומחור לו אונאה חזרו לכתב 6
7 הקבצים. נבי תגרי לוד במגתי. כפריו. רבון רבי 7
8 מדרשא דבעו למיפיש מניה ענינין. פחות 8
9 משלש לברי טרפון. לא אונאה היא אלא 9
10 כפחות משחור. לרבנן. אי אמרת בשלמא 10
11 מחילה דרבנן בכדי שיראה הוא כי אמר להו ר' 11
12 טרפון במחילה דרייה כל היום דהיינו מפרסחי 12
13 וגר' דקבש. חשבון הני סבי. מעיקרא שמוח 13
14 דשתת ותר על שחור עד שלש לרבנן הויא 14
15 חזרה חזרו כבי שיראה הוא רצה לחזור. מן 15
16 המחור חזרו וחסבי ליה אונאה דהיינו קנה 16
17 ומחור אונאה וכו' אמר להו כל היום מפסיד להו 17
18 טובא דפחות משחור. או שחור לרבנן בכדי 18
19 שיראה משוי להו איהו כל היום עריכין להחזור 19
20 אונאה ואו משהו ולרבנן הויא שחור ותר על 20
21 שחור חזרה ולדייה קנה ומחור אונאה טוח 21
22 להם שחור חזרה חזרו כבי שיראה ואם לאו אפי' 22
23 בכדי שיראה הויא מחילה קנה ומחור אונאה 23
24 וקהי לו שחור כל היום.

1 שוה שש בחמש מי נתאנה מוכר יד מוכר על 1
2 העליונה רצה אומר לו תן לי מקחו או תן לי מה 2
3 שאוניתי אימניא להו פחות משחור לרבנן לאלתר 3
4 הויא מחילה או בכדי שיראה לתנר או לקרובו ואם 4
5 תמצוי לומר בכדי שיראה לתנר או לקרובו מאי 5
6 איכא בין שחור לפחות משחור איכא דאילוי שחור 6
7 ידו על העליונה רצה חזרו קנה ומחור אונאה 7
8 ואילו פחות משחור קנה ומחור אונאה מאי תא 8
9 שמוח חזרו ולברי חכמים סברה פחות משלש לרי' 9
10 שמוח כפחות משחור לרבנן דמי' אי אמרת בשלמא 10
11 פחות משחור לרבנן בכדי שיראה לתנר או לקרובו 11
12 ולברי טרפון כל היום משום הכי חזרו אלא אי 12
13 אמרת פחות משחור לרבנן הויא מחילה 13
14 ולברי טרפון פחות משחור לרבנן 14

ולברי

1 טרפון ניחא להו טפי דתא כל היום דרמיש הוא דקאמרי ואעי' ג' בטול מקח לרבנן בכדי שיראה ניחא להו כבי שיראה הויא מחילה 1
2 ולרי' עד לאחר כל היום הא דתא כל שכיח בל ויחזור מאונאה שלש ויהיה הכל מחילה לאלתר מי כבית רב' לא משחור ונהי שלש פירוש בכלל שיראה לרבנן דמי 2
3 ואין חולק על חכמים אלא דבטול מקח דידהו משוי ליה אונאה אי הכי דרבי טרפון אבטול מקח לחזיה פליג במאי שמוח מעיקרא פשוטו 2
4 דלר' טרפון הויא מחילה לאחר כבי שיראה ובשחור פחות משחור הם שם וכי אמר להו כל היום חזרו דשתת הויא מחילה בכדי שיראה לרבנן ולר' טרפון לאחר כל היום גם באת 4
5 משחור נמי ניחא להו דרבנן דשניהם בתם שוה לחזור ולר' טרפון ידו על העליונה ברין שחור ואעי' ג' דרבנן לעולם חזרו ולר' טרפון כל היום ותו לא ליכא פסקא בין חזרה וכל 5
6 דשתת הויא דאי כבי בכדי שיראה במאי שמוח אפי' כלי' עד פחות משחור מחילה לאלתר ותר משחור לכי' ע' מחילה לאחר שיראה וארבה דרבנן ניחא להו טפי דאמרי בתרי' 6
7 על שחור שניהם חזורים מ' טרפון דאמר ידו על העליונה ומשני שמוח בשחור עעמה פירוש לא אונאה הויא מחילה לרבנן כדאמר עד השקא אלא 7
8 משחור ואילך לרבי טרפון כשתת אלא כן שחור עעמה לר' טרפון הויא פחות משחור הויא מחילה לאלתר ולכך שמוח לרבנן בכדי שיראה ונגי' ידו על העליונה ותר חזרו ניחא 8
9 להו טפי מריוח ויהי על שחור ושניהם חזורים לרבנן ולר' טרפון ידו על העליונה וכי אמר כל היום חזרו וירוח על יתר משחור דתא מחילה בכדי שיראה ולר' טרפון כל היום 9
10 ניחא אלו טפי מריוח דשתת עעמה דתא מחילה לאלתר לר' טרפון לפי שהוא דבר מצומצם ולפי שיהו בו נראה דגרס דאיבעי' להו דקאי אמסקנא דאוקמנא משחור עד שלש לר' 10
11 טרפון שחור עעמה לרבנן ושתת עעמה פחות משחור וקא מבעיא ליה בטול מקח לעולם חזרו או בכדי שיראה ריש חזרו אי אמרת בשלמא בטול מקח בכדי שיראה לרבי חזרו 11
12 דמעיקרא שמוח משום שחור עעמה דתא לר' טרפון מחילה לאלתר וכי אמר כל היום חזרו משום דתא מחילה לרבנן לאחר כבי שיראה כדמפרשי' בשמוח משום שחור 12
13 עעמה אלא אי אמרת בטול מקח לעולם חזרו אמאי חזרו ולא שתת לר' טרפון מחילה לאלתר ונגי' יתור משחור מחילה לאחר כל היום ולרבנן לעולם חזרו וישי' רבי יכ' אמר בטול 13
14 מקח לעולם חזרו שחור עעמה הוי אונאה לר' טרפון כמון לרבנן ואפי' חזרו מריוח ניחא ליה חזרו כן נראה 14
15 כדפרשי' ומשני בטול מקח לא סביח פירוש שחור עעמה דאמר לר' טרפון הויא פחות משחור שמוח עעמה לרבנן ולר' טרפון בכדי מעיקרא 15
16 שמוח משום יתר משחור דלר' טרפון הויא מחילה לאלתר לאחר כבי שיראה לרבנן לעולם חזרו וכי אמר כל היום חזרו משום עעמה דלר' טרפון כל היום ולרבנן בכדי שיראה 16
17 ויתור משחור נמי לרבנן שניהם חזורים ולר' טרפון ידו על העליונה ואעי' ג' דרבנן לעולם חזרו ולר' טרפון כל היום ותו לא ליכא פסקא בין חזרה וכל 17
18 היום ולעולם כן נראה והויא לפי שיתר ריש' וקשה דמעיקרא בו אמר מי סביר בהו דחי שתת לר' טרפון כמון לרבנן וכי אמר שמוח בשחור עעמה חזרו מפרסחי וסביר דשתת לר' 18
19 טרפון פחות משחור וכן סוברת בעיא. ענהו ובמסקנא בו משני בטול מקח לא סביח חזרו לכתרו הראשונה דשתת לר' טרפון כמון לרבנן וקהי לו לומר לפי' מי סביר שתת לר' 19
20 טרפון כמון לרבנן לא שתת פחות משחור לן דאמר דמעיקרא נמי בו אמר מי סביר בהו דחי שתת לר' טרפון כמון לרבנן ואפי' חזרו מריוח ניחא ליה חזרו כן נראה 20
21 ולא חשב הגמ' לפי' דכיון דמה שהיא בטול מקח לרבנן עד שלש הויא אונאה לר' טרפון סבירא דאין לו אונאה אלא וקאן במקום בטול מקח לר' טרפון ולא בשחור א"ה במאי שמוח 21
22 פתשטו דבטול מקח לעולם חזרו ולרבי שמוח מעיקרא דשתת חזרה מחילה לאלתר לר' טרפון ותר משחור מחילה לאחר כבי שיראה לרבנן שחור בכדי שיראה ותר משחור לעולם 22
23 חזרו או אמר כל היום חזרו דשתת עעמה דתא מחילה לאלתר לר' טרפון דבר מצומצם ואלו סביח ותר משחור לרבנן לעולם חזרו ולר' טרפון כל היום ותו לא ליכא פסקא 23
24 בין חזרה וכל היום ולעולם ויהי על שחור ושניהם חזורים לרבנן ולר' טרפון ידו על העליונה ויהי שמוח חזרו מריוח ניחא להו טפי דאמרי בתרי' 24
25 משחור ניחא להו דרבנן טפי דאמרי בתרי' חזורים מדר' טרפון דאמר ידו על העליונה דבשתת עעמה שמוח דבר מצומצם אין רוח כל כך במה שהיא מחילה לאלתר לר' טרפון 25
26 ומשני שמוח בשחור עעמה דתא מחילה לאלתר לר' טרפון ובהא ניחא להו טפי ואעי' ג' דרבנן מצומצם חזרו מריוח דתר על שחור ושניהם חזורים לרבנן אפי' אלו בטול מקח לרבנן 26
27 לעולם חזרו ת"ש חזרו ולברי חכמים והשתא סביר דפחות משלש לר' טרפון פחות משחור לרבנן ופחות משחור לר' טרפון כמון לרבנן ואפי' חזרו מריוח ניחא ליה חזרו 27
28 מחילה לאלתר דהכי שמוח דמתי' נעו טעו אי משחור ועד שלש לר' טרפון הויא אונאה אפי' שפיר שמוח חזרו או כי בטול מקח לרבנן לעולם חזרו כבי שיראה 28
29 כדאמר לעיל ומשום שפירש' ודחל לפי' שמוח מעיקרא דקאמר משחור ועד שלש לר' טרפון בו דשתת בכלל דלפי' הו לא פירשנו דהשתא אלא איהו בטול מקח בכדי שיראה 29
30 אלא אם לעולם חזרו לפי' זה לא דקול אמאי חזרו ולרבי פישט שפיר ממתינתין אי אמרת בשלמא בטול מקח בכדי שיראה לרבי חזרו דשתת ותר משחור עד שלש 30
31 קנה המקח לר' טרפון ולרבנן ידו לחזרו בו וכי אמר כל היום חזרו ולר' טרפון עד שלש לא תיקא מחילה עד לאחר כל היום ולרבנן עד לאחר כבי שיראה אלא אי 31
32 בטול

1 שוה שש בחמש מי נתאנה מוכר יד מוכר על 1
2 העליונה רצה אומר לו תן לי מקחו או תן לי מה 2
3 שאוניתי אימניא להו פחות משחור לרבנן לאלתר 3
4 הויא מחילה או בכדי שיראה לתנר או לקרובו ואם 4
5 תמצוי לומר בכדי שיראה לתנר או לקרובו מאי 5
6 איכא בין שחור לפחות משחור איכא דאילוי שחור 6
7 ידו על העליונה רצה חזרו קנה ומחור אונאה 7
8 ואילו פחות משחור קנה ומחור אונאה מאי תא 8
9 שמוח חזרו ולברי חכמים סברה פחות משלש לרי' 9
10 שמוח כפחות משחור לרבנן דמי' אי אמרת בשלמא 10
11 פחות משחור לרבנן בכדי שיראה לתנר או לקרובו 11
12 ולברי טרפון כל היום משום הכי חזרו אלא אי 12
13 אמרת פחות משחור לרבנן הויא מחילה 13
14 ולברי טרפון פחות משחור לרבנן 14

בבא מציעא. הזהב - פרק רביעי דף נ עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - שטיינזולץ" רש"י תוספות

1 בטול מקח לעולם חוזר אמאי חזרו הלא לרבי טרפון לאתר כל היום הוי מחילה עד שליש
2 ולרבנן לעולם חוזר ומשני טעם מקח לא כביח וזוטר שו ריח פחות משנתו ושנתו
3 הדמיא מחילה לרבנן לאתר כדי שיקרא ולר' טרפון כל היום מריוח דתרע על שנות ולא
4 שביח ואין נפקותא בין חזרה דכל היום לעולם וקשה קצת לפרושי זה לישאא קאמרא
5 גדיא דקמטניו ליה אונאה כל היום ותו לא
6 ורבנן שפיר אונאה מה שקנה ומחיר אונאה
7 ועליו דקאמר רבין דאמר ליה דהויא אונאה
8 שמוח קרי אונאה איה דרזו על העליונה ולפי'
9 רשי' אתי שפיר דרין אונאה מה גוי ידו על
10 העליונה
11 ואילו יתר על שנות שנייה חזרתי. ואיה'
12 דברקל הספקיה (כ"ב דף פ"ג ושם פ"ג)
13 ד"ה א' (לא אמר רב הוה קורא כמר לו שנה ה' ב'
14 והדק' ועמד על ח' לוקח יבול לחזור בו ולא
15 מוכר דאמר ליה לוקח א' לאו דאוינטי לא
16 מיצית דרין רב' ב' לאו אמאי מאנה יבול לחזור
17 נימא ליה נמי המתאנה א' לאו דאוינטי רב' ויל'
18 הדקא כיון שהיו יותר משנות ה"ל רחוק מן
19 המקוח יותר מדאי ובאילו לא מוכר כלל חזר
20 כיון ונמצא חומץ חומץ ונמצא יין דביניהם חזר
21 (שם דף פ"ג) ור' יצחק רב' מרדכי תירץ דהקם
22 כשאין הלוקח בעת אונאה לרב' אין המוכר
23 יבול לחזור בו אבל הקא מיורי בשפתאנה חובע
24 אונאתו ורב' המתאנה יבול לבטל המקח'
25 אמר רבא הלכתא שנות קנה ומחיר אונאה
26 פחות משה בעי כ' נתן דבסמוך לפי זה
27 שנות מחילה לאלתר הויא מחילה וזה ש' בין
28 שנות לפחות משנות וכן משמע לקמן (דף נ"א)
29 גבי הודא גברא דנקט רישבי לבוגני אמר א'
30 ודיבגא ליה חמישא ופלגא הויא מחילה משמע
31 דלאלתר הוי מחילה ורבא קאמר זה וזה שבו
32 שיקרא אנה משנות ושנות קאי ולא אפחות
33 משנות ורבא איה ליה שפיר דרב דקאמרא
34 בפ' הפינה (דף כ"ב פ"ג) מוכר לו שנה ה' ב' לוקח
35 יבול לחזור בו ולא מוכר כיון שהדק' בכדי
36 שיקרא שזיה זמן שילוקח יבול לתבוע אונאתו
37 והדק' על בטול מקח לכה לוקח יבול לחזור בו
38 ולכך קאמר ועמדו על ח' ולא קאמר ועמדו על
39 ז' שאין זה בטול מקח וק' לית זה יבול ורבא על
40 סתם מתניתין ולקמן נ"א) דקמני מי שהיילי גילי
41 ידו על העליונה ועמדו על ה' והלכת' כרבי ומבירו ועל
42 דרבא טפיה מוקי מתני' כר' יהודה תנשיא ולא
43 כ' נתן א' לביע' מקח דקבר ליה כותיה ועוד מה
44 שר' אימ' שנתא כותיה ברבך שיש מחלוקת
45 תנאים כתוב באותה ברייתא מפי ר' יודן דרבא
46 דאמר שנות קנה הויא אמ' רבא כר' יהודה ולא
47 חש לפרש בהויא ריעה דר' משום דקאי אמתי'
48 ותנא כותיה מימי משום דקמני בברייתא וזה הכדי שיקרא חזר וקנה אבלי מרבי יהודה
49 תנשיא לא מייתי דאמר ריעה אמר לו ב' דארבך היל לאתיי מתניתין ולקמן (דף נ"א)
50 פריך שפיר א' ר' נתן מתניתין קמני ריעה ברייתא לא קמני ריעה משום דר' נתן לא קאי
51 אמנותיהו היל לפרושי אבלי רבא דקא אמתי' לא חש לפרש ואע"ג דרבא קמני לישאא
52 ודמלתא דרבי נתן אין פ' קנה והקא כפנה דרבי נתן
53 אמרת בשלמא מוכר לעולם חוזר משום הכדי חזר. אנפ' שבח תגרי ליה חזר לוקחיה ולא
54 הוה להם לחזור מימי חזרו משום דהגרי ליה חזר ומכריה מימי דבעט מעט ורזו לוקחיה
55 ויחלףך אינו מכיר באונאתו עד שיקרא טלית אחרת כדמוקיה נמכרת ברמי' יקריה הלכך לעולם חוזר אם לא נתקדשו טליתו בימינו

1 ולרבי טרפון נמי לאלתר הוי מחילה אמאי חזרו
2 בשליש הוא דקאמר ליה ויחזרו אונאתא שליש ויהא הכל מחילה לאלתר. משותו ועד
3 שליש לרבי טרפון. הויא אונאה בשנות עצמה לרבנן ואינו חולק על הקמים אלא דבטול
4 מקח וידוע משני ליה אונאה ורזו על העליונה ואילבא דרבנן שניהם חזרתי א' תיב' דר'
5 טרפון אבטול מקח לדחידה פליגי: במאי שמוהו.
6 מעיקרא: תפשוהו. ומדמשמע: בטול מקח לעולם.
7 דמקמיא לן לקמ' אי לעולם חוזר או בכדי
8 שיקרא תפשוהו ומדמשמעו דלרבנן לעולם חוזר
9 ובי אמר ליה ר' טרפון אונאה והם ידו סבורין
10 דבכדי שיקרא ס' לא באונאה שמהו: בי אמר ליה
11 כל היום חזרתי. וקאי רבין לעולם חוזר ובין שדות
12 כל היום הגאח פורקא היא לרדודה ושדות
13 רהבי זה לילףך לך היום ועוד אונאה יתר על
14 שנותא לא שביחא וקאמפסדי ליה בשנותא עצמה
15 לרבנן בכדי שיקרא ולרדודה כל היום: דאי ס"ד
16 בטול מקח לרבנן: באונאה בכדי שיקרא ואין בין
17 אונאה לבטול מקח אלא דבאונאה ידו על
18 העליונה ובטול מקח שניהם חזרתי כן משני
19 רבי טרפון לבטול מקח אונאה אין זו טובה לרוב.
20 שמוהו בשנות עצמה. ב' דקאי דאמנן משנות
21 ותר שליש לר"ט בשנות לרבנן משנות ומעלה
22 אמר ליה שנות עצמה א' המצא לרבי ב'
23 כלומי אם באת לומר נפשטא ועלוקתו.
24 דאי בכדי שיקרא מני אימא כר' אימא דאילו
25 שנות כ' בי נמי מריוח תריונה בכדי שיקרא
26 עדיין זה חילוק זה ביניהם: משום הכי חזרתי.
27 מעיקרא בי שוי ליה ר' טרפון יתר על שנות
28 אונאה ולרבנן בטול מקח ולא תרדיב זמן
29 התורה שמוח משנות עצמה מחילה לאלתר
30 כדאמרו וכי חזר אמר ליה לך זהו חזר חזרו
31 דהמריז להם מינר על שנות ופגם להם יותר
32 ממה שהשיבם בשנות עצמה כדפרישי: אלא
33 אי אפרת לעולם חזר. נהי נמי דשנות עצמה
34 משני ליה אונאה בכדי דהאי דאמר לעיל
35 שמוח בשנות עצמה שנייא דהקא קוד' משום
36 שנתה דמעיקרא דקשיא לן במאי שמוח
37 ודשנתא אמרת לי דשמוח מעיקרא משום בטול
38 מקח היא דרנאי' ולרבנן לעולם ולר' טרפון הוי
39 סבורין בכדי שיקרא רבין אונאה דרבנן בי רזו
40 אמר ליה כל היום אבתי שמוח איבא דלרבנן
41 לעולם ולר' טרפון כל היום נתן ולא מישים
42 שנות עצמה ולרבנן בכדי שיקרא ולרדודה כל
43 היום תרביה הוא שבח שנושכיה רבי טרפון בוקר
44 על השנות מפגם שפגם בשנות עצמה שהרי
45 יבולת' דקור בשנות עצמה פחות לו מעט
46 ותנא מחילה נמצא משתכרין בשל רבי טרפון
47 כל אונאה שנתה על שנות: בטול מקח א'
48 שכיח. ואין שבח זה חשוב להם במידי דלא שכיח וכי מקרי רבין נמי דר' נתן לו שדות
49 כל היום לחזור ורוב המלכיים נמלכים בו ביים הלכך פגם שדותו עצמה עדיף ליה
50 והלכתא פחות משנות נקבה פקחי. לאלתרי: יתר על שנות פגל פקחי. ונתקיה חזרתי:
51 שנות קנה. ואין אחר מזה יבול לחזור. ומחזיר אונאה. ולית ליה לרבי דאי על העליונה
52 דמתני' דס"ל כר' נתן דברייתא דקאמרי ור' נתן דיקא הוא ונתת ליה תשקא דרבא ברקב
53 הביח העליונה ולעיל דף קכ"ב: ג"ג: זה וזה. אונאה ובטול מקח: זה מוכר על העליונה.
54 אם נתאנה מוכר והוא הדין אם נתאנה לוקח: זה לוקח על העליונה ורבי מוקמין לה
55 לקמן דף נ"א) כפי דשיח' במתניתין תני בברייתא: זה וזה. אונאה ובטול מקח: זה שני.
56 בכדי שיקרא אלא לוקח. קבול אונאה: מוכר. שאין ברזו מה לרדחתי

והנתן

חבס מציעה. הזהב – פרק רביעי דף נא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"

משום הכי חזרו. וזהו שם ידוע ומוכר ואינו נגזר בהרבה זמן ונחזק דר' טרפון שהיה אפי' לרבנן לשלם חורומו: אמאי חזרו לירדה נמי מחגי הרכבת זמן התורה דאי טעם אינהו נהדרו בהו' ורשבי'. קשוטו מיש שקורין ביבדיל'ש קרי' שימא. שואל בדמיהם ששה וזוים: מפעל הבית. כבשתיש וכלי שמשיש שלו חביבין עליו ואינו מוכרין אלא ביוקר הנהו ליה במפרש וידע אני שיש בו אונאה דאמרין לקמן אין לו עליו אונאה כך מצאתי בשאלות דרב אחאי פ' בבר סי קמ: ביפ. ונמיס' הו' מחילה. לאלתר דנהו ליה פחות משנתו: ואתבעיה

בריא. כבדי שקרא לתנה בצדדייתא. בגדי קבוס העומדים לימור: מתני' ר' יהודה אומר אין אונאה לתנה. לקמיה מפרש לה מי שהוסיף עליו. מי שנתאנהו תן לי מעותי. אם נתאנה לוקח גמ' דאי כתב רחמנא מוכרי

משום הכי חזרו אלא אי אמרת מוכר נמי בלוקח דמי מאי נפקא להו מיהו כי הכי דעבדי ליה רבנן תפנתא בלוקח הכי נמי עבדי ליה רבנן תפנתא למוכר תגרי לוד לא שכיח דעטעו אשפוכיה דרמי בר חמא וזבין חמרא וטעה אשפוכיה דהוה עציב אל' אמאי עציבת אל' וזבני חמרא וטעאי אל' ויל הדר כך אמר ליה את שחאי ו' יוחר מוכרי שאראת הדר או לקרובי שרייה לקמיה דרב נחמן אל' לא שנו אלא לוקח אבל מוכר לעולם חזרו מאי טעמא לוקח מקחו בידו כל היכא דאזיל מתווי ליה ואמרי ליה אי טעה אי לא טעה מוכר דלא נקט מקמיה בדייה עד

דמיתרמי ליה וזבנתא סובינתיה וידע אי טעה ואי לא טעה ההוא גברא דהוה נקט ורשבי לזבניו קרי שימא ושויא חמשא ואי הוה רבוי ליה חמשא ופלגא הוה שקיל אתא ההוא גברא ואמר אי יהיבנא ליה חמשא ופלגא הוויא מחילה אמן ליה שימא ואתבעיה לדינא אתא לקמיה דרבא אל' לא שנו אלא בלוקח מן התגר אבל בלוקח מפעל הבית אין לו עליו אונאה ההוא גברא דהוה נקט סיפוי לזבניו קרי שתיין ושוי חמשין ואי הוה רבוי ליה חמשין ותמשא הוה שקיל אתא ההוא גברא ואמר אי יהיבנא ליה חמשין ותמשא הוויא מחילה אמן ליה שתיין ואתבעיה לדינא אתא לקמיה דרבא אל' לא שנו אלא בלוקח מן התגר אבל בלוקח מן פעל הבית אין לו עליו אונאה אל' רב דימי ישר וכן אמר רבי אלעזר ושר ורוא אמן כשם שאונאה להדיוט כך אונאה לתגר מאן דהויט לא בעל הבית אמר רב חסדא בצדדייתא אבל מאני משמישמהו דיוקרו עליה לא מוזניו להו אי לאו דרמי ימירי: מתני' אחד הלוקח ואחד המוכר יש להן אונאה כשם שאונאה להדיוט כך אונאה לתגר ורבי יהודה אומר אין אונאה לתגר מי שהוסיף עליו דו' על העליונה רצה

שהוא מוחרר בבל תונו: דקים ליה סובינתיה. במקו נתן בה ומבודד הוא עשה: ונתן גיית. אם לקחת חפץ המתקיים. שבר הוא אצלה שלק הוצאת המעות ביציאה והרי הוא מתקיים לך וזבין אוכרי. מכרת חפץ שלך כדי אהה נפסד שכלו המעות ביציאה: ספסר. קונה ומוכר מיד שיהי: מידע ידע ובימיה כמה שניא. שרי' לא שנה בין קנייתה למכירתה: שאפי' פחות מכדי אונאה חזרו. אם נתאנה דתייה תלויין בכך וקבדי לו שיתורה: תניא פוניה דרב נחמן. דאפי' בכדי אונאה אינו חזרו בו ואין מחזירין לו אונאה מדהליל טעמא מפני שהוא בק בגו ספסרי קמיי רבי. דידו על העליונה פרוייה. בדריבי נתן: לא קמיי רצה. אלא על כרחו קנה ומחזיר לו אונאה שתי' קמיי לוקח. היכא נתאנה לוקח קמיי דידו על העליונה ברוקמני תן לי מעותי: בדייתא ר' יהודה הנשיא: קמיי מוכר. ודיכא נתאנה מוכר הוא דידו על העליונה אבל אם נתאנה לוקח לא אונאה זו. משנתנו: ו' ותני נמי בבביתא. כן ר' רצה ובלוקח ומוכר הוא הפליגי דקא נמי. דמתניתין מוכר נמי סיל הכי ומפרש ללוקח ולא פירש למוכר: לימא רב דאמר ב' סאי. דאמר מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל אפי' בדרב שבממון: ר' יהודה אומר ב' שבממון. כגון שאר ובסתו נתן למחילה חזרו מקמיה אבל ענה שהיא צער הנותן לא ניתן למחילה:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

והתנן כשם שאונאה להדיוט כך אונאה לתגר. פירוש לאפוקי מר' יהודה דאמר תגר אין לו אונאה כשם שמוכר כולו לפי שהוא צדק ואחילי ליה האי דובני' הכי משום דאתרמי ליה וזבנתא אחרייה כדאמרין' בסמוך והשתא פירי' שפיר דעיב' מיירי בהדיוט מוכר מדחילי תגר בהדיוט טעמא דידע ומחיל לא שיק' אלא במוכר ואפי' תגרי בהדיוט שמוכר ביוקר ונתאנה לוקח ודלמא מיירי בהדיוט שמוכר כולו ונתאנה והשתא נתי' דוקיא דתגר ויל דאונאה ומשום ככל ענון בין שהיא מאנה בין שהיא מתאנה.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

הכא

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

אומר לו תן לי מעותי או תן לי מה שאניתינו: גמ' מנהני מיילי דת' וכי תמפרו ממכר לעמיתך אל תונו אין לי אלא שנתאנה לוקח נתאנה מוכר מוכר מנן תלמודו לומר או קנה אל תונו ואיצטרופי למכתב לוקח ואיצטרופי למכתב מוכר דאי כתב רחמנא מוכר משום דקים ליה סובינתיה אבל לוקח דלא קים ליה סובינתיה אימא לא אזהריה רחמנא בלא תונו ואי כתב רחמנא לוקח משום דקא קני דאמרי איניש' ובנית קניית אבל מוכר דאבדו קא מוכרי דאמרי איניש' וזבין אוכרי אימא לא אזהריה רחמנא בלא תונו צדיקא: רבי יהודה אומר אין אונאה לתגר: משום שהוא תגר אין לו אונאה אמר רב נחמן אמר רב תנאי ספסר שנו מאי טעמא מידע ידע ובימיה כמה שניא ואחולי' אחולי' גביה והאי דובנא הכי משום דאתרמיא ליה וזבנתא אחרייה' והשתא מוקיא קא הדר ביה רבי אשי אמר מאי אין לתגר אונאה אינו בתורת אונאה שאפילו פחות מכדי אונאה חזרו תניא פוניה דרב נחמן רבי יהודה אומר תגר אין לו אונאה מפני שהוא בקי: מי שהוסיף עליו דו' על העליונה וכי: מני מתניתין לא רבי נתן ולא רבי יהודה הנשיא אי רבי נתן מתניתין קמיי רצה וברייתא לא קמיי רצה אי רבי יהודה הנשיא מתניתין קמיי לוקח פרוייה קמיי מוכר ר'ב ר' רבי אלעזר אונאה זו איני יודע מי שנאת רבה אמר לעולם רבי נתן היא ותני נמי בבביתא רצה רבא אמר לעולם ר' יהודה הנשיא היא ומאי דשייר במתניתין קא מפרש בבביתא אמר רב אשי דיקא נמי דקמיי אחד הלוקח ואחד המוכר ומפרש ליה ללוקח שמע מיהו שיוריה שיוריה למוכר שמע מיהו איתמר האומר לחבירו על מנת שאין לך עלי אונאה רב אמר יש לו עליו אונאה ושמואל אמר אין לו עליו אונאה לימא רב דאמר פרבי מאיר ושמואל דאמר פרבי יהודה דתניא האומר לאשה הרי את מקדושת' לי על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה הרי זו מקדושת' ותנאן בטל דברי ר' מ' רבי יהודה אומר בדרב שבממון תנאו קים אמר לך רב אגא דאמרי אפי' לר' יהודה עד פאן לא קאמר ר' יהודה התם אלא דידעה וקא מחלה

אבל

תמן תנינן, לפני אידיהן ושמואל תני עידיהן מאן דמר אידיהן כי קרוב יום אידם (דכרים לב, לה). ומאן דמר עידיהן – "ועידיהם המה" (ישעיה מה, ט). שהן עתידין לביש עובדיהם ליום הדין.
 ר' יוחנן בשם רבי הושעיה מוסיפין לה אכר.

[דף ל"א ע"א]

תלה עיניו ואיסתכל ביה. אמר ליה: למה אתה מסתכל ביה צריד לה, צחק לה, הפליג עלוה. תלת עשר שנין עבד עליל קומי רביה דלא צריד.

רבי שמואל בשם רבי זעירא: אלולא דיו, אלא שהיה מקבל פני רבו, שכל המקבל פני רבו כאלו מקבל פני שכינה.

רבי ברכיה רבי ירמיה בשם רבי היה בר בא: פתיב "ומשה יקח את האהל" וגו'. כמה הוה רחיק? רבי יצחק אמר: מיל. והיה כל מבקש משה אין פתיב באן אלא "והיה כל מבקש ה'", מיכן שכל המקבל פני רבו כאלו מקבל פני שכינה.

רבי חלבו רבי חונה בשם רב: פתיב "ויאמר אליהו התשבי" וגו', והלא אליהו מירוגין לנביאים היה! אלא מלמד שכל עמידות שעמד לפני אהיה השילוני רבו כלו עמד לפני השכינה.

ר' חלבו בשם אילן דבית שילא: אפילו אליהו מבקש מים לפניו היה אלישע נותן על ידיו, מה טעמא? "פה אלישע בן שפט אשר למד תורה" אין פתיב באן, אלא "אשר יצק מים על ידי אליהו". פתיב "והנער שמואל משרת את ה' לפני עלי", והלא לא משרת אלא לפני עלי, אלא מלמד שכל שרות ששרה לפני עלי רבו כלו שרת לפני שכינה.

תני רבי ישמעאל, "ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים"; וכי לפני האלהים אכלו? אלא מיכן שהמקבל פני חברו כלו מקבל פני שכינה.

רבי יעקב בר אהא רבי יסא בשם רבי יוחנן, מאיכן מעברין? בנגד השקוף עד אלפין אמה.

אמר רבי יוסה לרבי יסא בר אהא: לא מסתברא אלא בנגד הפגום, אבל מפנגד העיר אפילו כמה. אמר ליה: אוף אנא סבר בן.

אמר ליה: ומה חמית מימר, פגום או נאמר ההן גו פגום.

אמר רב נחמן:

[דף ל"א ע"ב]

עד ראשה דמדינתא.

מלתיה דרבי שמעון אמר בן, דמר רבי שמעון בן יוחי: יכול אני לעשות שיהו מהלכין מצור לצידון מטבריה לצפורין על ידי מערות ועל ידי ברגנין.

מהו לתן פגום לפגום?

מילתא דרבי שמעון בן לקיש אמרה בן, נותנין פגום לפגום, דמר רבי שמעון בן לקיש: יכול אני לעשות שתהא בית מעון מתעברת עם טבריא. ואת רואה את האצטדין פלו היא מלאה בתים. והקצירין נתון בתוך שבעים ושירים לאצטדין, ובית מעון נתון בתוך שבעים ושירים לקצרים, ואין תמשח מן פינגמא לית נפשה דסיריקין בתוך שבעים ושירים. ואין תמשח מן פחורתה נפשה דסיריקין בתוך שבעים ושירים. מהו לתן עבור לעבור?

מילתא דרבי שמעון בר יוחי אמרה בן: נותנין עבור לעבור. דמר ר' שמעון בן יוחי: יכול אני לעשות שיהו מהלכין מצור לצידון מטבריה לצפורין על ידי מערות ועל ידי ברגנין.

כאן להלוד וכאן לעבור.

רבי אחא אמר איתפלגון רבי חייה רובה ובר קפרא, חד אמר תדא דאת מר בעיר גדולה, אכל בעיר קטנה לא תהא התוספת יתרה על העקר. והורנה אמר: בין גדולה בין קטנה דו ואלפים.

אמר רבי פנחס: מעשה בתלמיד ותיק למד עבורו בשלשה שנים ומחצה לפני רבו, ובא ועבר את הגליל, ולא הספיק לעבור את הדרום עד שנטרפה השעה.

רבי בא רב יהודה בשם רב:

[דף ל"ב ע"א]

עיר שהיא בנויה במין קשת, אם יש בין זו לזו ארבעת אלפים חסר אחת – מהלך את פלה וחוצה לה אלפים אמה ארבעת אלפים, אין לו ממקום ערובו אלא אלפים אמה.

אמר רבי אחא סבר רבי שמואל: אין יתן סנדלוי, הקא הוא אתי ברא ונסי לון. ואין יתן סנדלוי הקא הוא אתי ברא ונסי לון. מן באן אתא ברא ומן באן אתא ברא מריח אחת – אסור. משתי רוחות – מותר.

רבי בא בשם רב יהודה: היתה עיר אחת גדולה ויש בה חריץ עמוק עשרה ורחב ארבעה את רואה אותו בלוי מלא עפר וצרות, ואם לא רואה אותו כמפלש.

רבי בא אמי בר יחזקאל בשם רב: עיר שהיא בנויה על שפת הנחל, אם יש בינה לנחל ארבע מפרחים – מוּדָד מן החומה. שלשה מוּדָד משפת הנחל החיצונה ובלבד שלא יהא יותר משבועים ושירים.

מה נן קמיין? אם במתקופת עשרה מפרחים מתוּדָד שלש – מוּדָד משפת הנחלת החיצונה. אם מתוּדָד ארבע – מוּדָד מן החומה,

אלא אם בן אגן קמיין משלש ועד ארבע. רב אמר:

[דף ל"ב ע"ב]

עיר שהיא בנויה אהלים כל אחד ואחד מוּדָד מאהלו. היו שם שלשה צריפין ושלשה ברנגין, מוּדָד מן החיצון.

התיב אפי, והכתוב: "ויד תהיה לך מחוץ למחנה", היאך היו נפנין לחוץ?

רבי יהה ברביה דרבי שיבתיי מקשי, היאך היו יוצאין לבית מדרשו של משה. משה עשה להן שלשה צריפין ושלשה ברנגין.

אמר רבי יוסה: מכיון שהיו חזנין ונוסעין על פי הדבור כמי שהיו חזנין לשעה. אמר רבי יוסי בי רבי בון: מכיון שהבטיחן הקדוש ברוך הוא שהוא מכניסן לארץ כמי שהוא לעולם. עליה אמר רבי אבין: משה עשה להן שלשה צריפין ושלשה ברנגין. מרבעה רבוע עולם כדי שיחא מערבה למערבו של עולם ודרומה לדרומו של עולם. אמר רבי יוסה: אם אין יודע לבנו את הרוחות צא ולמד מן התקופה, ממקום שהתחמה זורחת באחד בתקופת תמוז, עד מקום שהיא זורחת באחד בתקופת טבת, אלו פני מזרח, ממקום שהתחמה שוקעת באחד בתקופת טבת עד מקום שהיא שוקעת באחד בתקופת תמוז, אלו פני המערב, והשאר צפון ודרום, הלא הוא דכתיב (קהלת א, ו): "הולך אל דרום וסובב אל צפון". "הולך אל דרום" – ביום. "וסובב אל צפון" – בלילה. "סובב סבב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח" – אלו פני המזרח והמערב.

[דף ל"ג ע"א]

ניחא בשילוח ובבית העולמים, דמר רבי אחא בשם שמואל בר רב יצחק: פמה יגעו נביאים הראשונים לעשות שער המזרחי שתהא החמה מצמצמת בו, באחד בתקופת טבת ובאחד בתקופת תמוז.

שבעה שמות נקראו לו: שער סור, שער היסוד, שער הריסית, שער איתון, שער התנד, שער חדש, שער העליון.

שער סור – ששם היו טמאים פורשין, הדיא הוא דכתיב: "סורו טמא קראו למו". שער היסוד – ששם היו מניסדין את ההלכה. שער הריסית – שהוא מכונן כנגד זריחת החמה, הוה מה דאת אמר: "האמר להרם ולא יזרח". שער האיתון – שהוא משמש כניסה ויציאה. שער התנד – שהוא מיסוד בין שני שערים. שער חדש – ששם חדשו סופרים את ההלכה. שער העליון – שהוא למעלה מעזרת ישראל, החול ועזרת הנשים. ומעלה יתרה היתה בבית העולמים.

ובמדבר מי היה מכונן להן את הרוחות? אמר רבי אחא: ארון היה מכונן להם את הרוחות, הדיא הוא דכתיב: "ונסעו תקהתים נשאי המקדש" – זה הארון. והקימו בני מררי את המשכן עד באם, בני קהת שעליהן היה הארון נתון.

פיצד היו ישראל מהלכין במדבר? רבי חמא בר חנינה ורבי הושעיה: חד אמר: כתיבה. והרנה אמר: בקורה. מאן דמר כתיבה – "כאשר יחנו בן יסעו", מאן דמר בקורה – "מאסף לכל המחנות לצבאותם". מאן דמר בקורה, ומה מקום כתיבה "כאשר יחנו בן יסעו" –

[דף ל"ג ע"ב]

מה בהנותן על פי הדבור אף בנסיעתן על פי הדבור.

ומאן דמר כתיבה מה מקום בקורה "מאסף לכל המחנות לצבאותם",

לפי שהיה שכמו של דן מרבה באוכלוסין היה נוסע באחרונה. וכל מי שהיה מאבד דבר – היה מקוירו לו, הדיא הוא דכתיב: "מאסף לכל המחנות לצבאותם".

תני בשם רבי יודה: אף זויה וכתליה היו נמדדין עמה.

בעי רב הושעיה: אור הצר, מהו שימוד עמה?

נישמעינה מן הדא: בית שנפרץ מרוח אחד – נמדד עמה, משתי רוחות – אין נמדד עמה. רבי אבין בשם רב יהודה: כשנפלה קורתו, אבל אם לא נפלה קורתו – נמדד עמהם. אם כשנפלה קורתו לא באויר הצר הוא? תמן הקף לבית דירה ברם הקא לא הקף לדירה.

וכשהוא מודד לא יהא מודד מן האמצעי, מפני שהוא מפסיד אלא מן הקרנות.

הלכה ב' מתני' – נותנין קרפף לעיר, דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים, לא אמרו קרפף, אלא בין שתי עירות, אם יש לזו שבעים אמה ושירים, ולזו שבעים אמה ושירים, עושה קרפף לשתיהן להיותן כאחת; וכן שלשה כפרים המשלשין, אם יש בין שנים החיצונים

[דף ל"ד ע"א]

מאה וארבעים ואחד ושליש, עשה אמצעי את שלשתן להיותן כאחד.

גמרא – רב הונא בשם רבי מאיר ורבנן מקרא אחד דורשין. רבי מאיר דרש: "מקיר העיר" מה תלמוד לומר "והוצח"? מיפן שנותנין קרפף לעיר. רבנן דורשין: "והוצח", מה תלמוד לומר "מקיר העיר"? אלא מיפן שנותנין קרפף לעיר.

הדא אמרה, שנותנין קרפף לעיר. רבי יעקב בר אחא רבי אבונה רבי נחום בשם שמואל בר אבא סלקת מתניתא:

וכן שלשה כפרים המשלשין כו'. שמואל אמר: בעשויים שורה. בר קפרא אמר: בעשויים צובה.

הידיני אמצעי? ניהא מאן דמר בעשויים שורה, תהנו אמצעי, מאן דאמר בעשויים צובה הידיני אמצעי. אמר רבי שמואל אחוי דרבי ברכיה: אין תפשוף מן תהנו תהנו אמצעי. אין תמשח מן תהנו תהנו אמצעי.

רבי יעקב בר אחא רבי יוסא בשם רבי חנניה: ובלבד שלא יהא האמצעי מפלג יותר מאלפים אמה. אמר רבי יוסא: קשיותה קומי רבי יעקב בר אחא, תנינן, אם יש בין שני החיצונים מאה וארבעים ואחת ושליש – עשה האמצעי שלשתן להתיר שני החיצונים. היו שנים, האמצעי מהו שידין לכאן ולכאן?

[דף ל"ד ע"ב] מה צריכה לה, בשחיו שנים מהלכין, אבל אם היה אחד מהלך, נדון לכאן ולכאן.

הלכה ג' מתני' – אין מודדין אלא בחבל של חמישים אמה, לא פחות ולא יותר. ולא ימודד אלא כנגד לבו.

היה מודד והגיע לגי' או לגדר, מבליעו וחוזר למדתו,

ובלבד שלא יצא חוץ לתחום.

אם אינו יכול להבליעו, בזה אמר רבי דוסתאי בר רבי ינאי משום רבי מאיר, שמעתי שמקדיין בקהרים.

גמרא – כמה הוא מדת התחום? ארבעים חבלים. לא פחות שהוא נמתח ונשפר, ולא יתר שהוא נקמו ומפסיד.

אית תניי תני: מודד בחבל של פשתן. ואית תניי תני: בחבל של שלש לח. ואית תניי תני: בחבל של ארבע אמות.

אמר רבי יושע: אין לך מדה של אמת אלא שלש. אבל מה אעשה? וכתוב בנביאים חבלים – "ופתיל פשתים בידו וקנה המדה".

היה ממונו לנחל שבעים וחמש אמה, תרין אמורין: חד אמר: מודד בחבל של חמישים אמה וחוזר לאחוריו עשרים וחמש אמה. וחורנה אמר: מודד בחבל של חמישים אמה, והשאר מודד בחבל של ארבע אמות.

היה הנחל צר מלמעלן ורחב מלמטה עד חמישים אמה, את רואה אותו

[דף ל"ה ע"א]

כלו מלא עפר וצוררות, ואם לאו, את רואה אותו כי מתרפס ועולה מתרפס ויורד.

היה הנחל מעקם, רבי חסדי אמר: מצפות, ומשער בה בעיניו במישור, וחוזר ועושה בן בהר.

רבי אהא, רבי חיננא, רבי ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק: והוא שתהא מדה יוצאה בהר ארבעה מפקחים כדי מקום.

רבי יוסה רבי אבונתה בשם רב יהודה רבי יודן מטיי ביה בשם רב: העליון כנגד ראשו, והתחתון כנגד רגליו. כל עמה מודיי שמקדימין העליון כנגד ראשו, והתחתון כנגד מתניו, כל עמא מודיי שמקדריין. מה פליגינן? כנגד לבו, רבי מאיר אומר: מקדריין. וחקמים אומרים: אין מקדריין.

רבי פא בשם רב יהודה רבי זעירא בשם מר עוקבן: אין מקדריין אלא כחבל של חמשים אמה.

רבי זעירא בשם רב הסדאי: אין מקדריין אלא כהרים, ולא במקום עגלה ערופה.

ניחא כמאן דאמר: אלק מגרש ואלפים תחום שבת, ברם כמאן דמר אלק אמה מגרש ואלפים שדות וכרמים, כלום למדו לתחום שבת ולא מתחום ערי תלויים? לעקר – אין מקדריין. לטפלה – מקדריין.

ומנין שלא היו קוצריין בתחום ערי תלויים? רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: "ומגרשיהם יהיו לכהמתם... ולכל ביתם" – לחיים נתנו לא נתנו לקברות.

הלכה ד' מתני' – אין מודדיין אלא מן הממחה. רבה למקום אחד ומעט למקום אחר, שומעין למרבה.

אפלו עבד, אפלו שפחה, נאמנין לומר, עד כאן תחום שבת, שלא אמרו חכמים בדבר להחמיר אלא להקל.

[דף ל"ה ע"ב]

גמרא – ההדיוט שרפה – אין שומעין לו. אמר רבי הושעיה: הגיעוד סוף תחומי שבת שאינן מחזירין מדבר תורה. רבי מנא בעי: ניחא אלפים אמה אינו מחזור, ארבעת אלפים אמה מחזור הוא? רבי שמעון בר כרסנא בשם רבי אחא: אין לך מחזור מבבל אלא תחום שנים עשר מיל כמחנה ישראל.

הלכה ה' מתני' – עיר של יחיד ונעשת של רבים, מערבין את בלה.

ושל רבים ונעשת של יחיד, אין מערבין את בלה, אלא אם בן עשה חוצה לה בעיר חדשה שביחודה, שיש בה חמשים דיוורים, דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר, שלש חצרות של שני בתים.

גמרא – תני בשם רבי יודה: אין מערבין אותה חצין. מחלפה שיטתיה דרבי יודה, דתני רבי הנה: כיצד מתירין רשות הרבים? רבי יודה אומר: לחי מיפן ולחי מיפן, קורה מיפן, וקורה מיפן. וחקמים אומרים: לחי וקורה מיפן, ועושה צורת פתח מיפן. והכא אמר הכון?

לא על תדא איתאמרת, אלא על תדא: אפילו עיר גדולה פאנטוכיא, ואין בה אלא דלת אחת בלבד – מערבין עליה. תני בשם רבי יודה: אין מערבין אותה חצין.

אמר רבי יוסה: תדא אמרה בני המבוי שנתנו קורתן על פתח המבוי – אלו מתרין ואלו אסורין. נתנו אלו ואלו – אלו ואלו אסורין. ביצד הוא עושה? נותן את הקורה על פתח המבוי ומתיר את המבוי.

המשה מבואות למבוי, נתנו קורתן באמצע המבוי – אלו מתרין ואלו אסורין. נתנו אלו ואלו – אלו ואלו אסורין. ביצד הוא עושה? נותן את הקורה על פתח המבוי, ומתיר את המבוי.

[דף ל"ז ע"א]

חד רבי פנחס סלק להקא, הוא בפתח דשקתא דגוזראי, אמר להן: חלקתם עירובכם. אמר ליה רבי יודה בר שלום: להוויק בתים נעשית:

אלא אם בן עשה הויצה לה בעיר חדשה שביהודה. בגון צנו, וחדשה, ומגדל גד, שיש בה המשה דיירין.

אפילו אנשים נשים ומת. אפי אמר: ובלבד ישראל. רבי בא בר ממל, שמעון בר היה בשם רב: בפתוחין לתוכה. אמר רבי מנא: מכין שהן פתוחין לתוכה – נעשה בלן רשות אחת.

הלכה ו' מתני' – מי שהיה במזרח ואמר לבנו, ערב לי במערב, במערב ואמר לבנו, ערב לי במזרח, אם יש ממנו ולביתו אלפים אמה, ולערובו יותר מכאן, מותר לביתו ואסור לערובו. לערובו אלפים אמה ולביתו יותר מכאן, מותר לערובו ואסור לביתו.

הנותן את ערובו בעבורה של עיר, לא עשה כלום.

נתנו חוץ לתחום, מה שנשפר הוא מפסיד:

גמרא – מן קשווי מקשי לה בר קפרא: למזרח בנו ולמערב בנו. ניהא אם יש ממנו ולביתו אלפים אמה, ולערובו יותר מיכן – מותר לביתו ואסור לערובו. לערובו אלפים אמה ולביתו יותר מיכן – מותר לערובו ולביתו אסור.

הלכה ז' מתני' – אנשי עיר גדולה מהלכין את כל עיר קמנה, ואין אנשי עיר קמנה מהלכין את כל עיר גדולה. ביצד, מי

[דף ל"ז ע"ב]

שְׁהִיָּה בְּעִיר גְּדוּלָה וְנִתְּנָה אֶת עָרוּבוֹ בְּעִיר קַמְנָה וְנִתְּנָה אֶת עָרוּבוֹ בְּעִיר גְּדוּלָה, מִחֲלָף אֶת בְּלָה וְחֻצָּה לָהּ אֲלָפִים אַמָּה. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֵין לֹא אֲלָא מִמָּקוֹם עָרוּבוֹ אֲלָפִים אַמָּה.

גְּמָרָא – בִּינֵי מִתְּנִיתָא, אֲנָשֵׁי עִיר גְּדוּלָה מִחֲלָקִין אֶת כָּל הָעִיר קַמְנָה, אֲנָשֵׁי הָעִיר קַמְנָה אֵינָן מִחֲלָקִין אֶת כָּל עִיר גְּדוּלָה? בִּיצַד? לִית כָּאֵן בִּיצַד.

עִיר, מַהוּ שֶׁתְּעֲלֶה מִמֶּדֶת אֲלָפִים? אָמַר רַבִּי הֲזַקִּיָּה, רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: אֵין עִיר עוֹלָה מִמֶּדֶת אֲלָפִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עִיר עוֹלָה מִמֶּדֶת אֲלָפִים.

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ בְּנֵי טִיבְרִיא מִחֲלָקִין אֶת כָּל חֲמִתָּה וּבְנֵי חֲמִתָּה אֵינָן מוֹנִיעִין אֲלָא עַד הַכֶּפֶה, וְעַכְשָׁו בְּנֵי חֲמִתָּה וּבְנֵי טִיבְרִיא עִיר אַחַת הִיא. אָמַר רַבִּי יִרְמְיָה: מַעֲשֶׂה בְּרוּעָה אֶחָד זָקֵן שָׁבָא וְאָמַר לְפָנָי רַבִּי: זְכוּר אָנִי שֶׁהָיוּ בְּנֵי מַגְדֵּל עוֹלִין לְחֲמִתָּה, וּמִחֲלָקִין אֶת כָּל חֲמִתָּה, וּמוֹנִיעִין לְחַצֵּר הַחִיצוֹנָה הַסְּמוּכָה לְגִשְׁרָא, וְהַתִּיר רַבִּי שִׁיְהוּ בְּנֵי מַגְדֵּל עוֹלִין לְחֲמִתָּה וּמִחֲלָקִין אֶת כָּל חֲמִתָּה, וּמוֹנִיעִין לְחַצֵּר הַחִיצוֹנָה עַד הַגִּשְׁרָא. וְעוֹד הַתִּיר רַבִּי, שִׁיְהוּ בְּנֵי גְּדַר יוֹרְדִין לְחֲמִתָּה וְעוֹלִין לְגְּדַר, וּבְנֵי חֲמִתָּה אֵין עוֹלִין לְגְּדַר. אָמַר רַבִּי מְנָא: מִפְּנֵי הַרְשִׁיאוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוּז: לֹא מִן חַטָּעִם הָזוּה, אֲלָא בְּגִין דְּתַנְיִנָן: אֲנָשֵׁי עִיר גְּדוּלָה מִחֲלָקִין אֶת כָּל עִיר קַמְנָה וְאֵין אֲנָשֵׁי עִיר קַמְנָה מִחֲלָקִין אֶת כָּל עִיר גְּדוּלָה.

רַבִּי יִצְחָק בַּר נַחֲמָן בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינְיָה: מַח פְּלִיגִי, בְּשִׁנְתָּנֵנוּ עָרוּבוֹן בְּפִלְטָיָא, אֲכָל אִם נָתַנוּ עָרוּבוֹן בְּבֵתִים, אַף רַבִּי עֲקִיבָה מוֹדָה.

רַבִּי בָּא בְּרִיָּה דְרַבִּי פִפִּי בְּעֵי: הָיְתָה עִיר שֶׁעָרְבָה וְנָתַנוּ עָרוּבוֹן בְּפִלְטָיָא.

[דף ל"ז ע"א]

לֹא כְּמוֹ שִׁנְתָּנוּ עָרוּבוֹן בְּבֵתִים?

עִיר שֶׁחָרְבָה, רַבִּי לְעֹזַר אוֹמֵר: מִחֲלָף אֶת בְּלָה וְחֻצָּה לָהּ אֲלָפִים אַמָּה. שְׁמוּאֵל אוֹמֵר: אֵין לֹא מְקוֹם עָרוּבוֹ אֲלָא אֲלָפִים אַמָּה.

רַבִּי בָּא בַר פִּתְחָא, רַב חֵיָה בַר אֲשִׁי בְּשֵׁם רַב: הַנּוֹתֵן עָרוּבוֹ בְּדִיר אוֹ בַּסַּחַר – מִחֲלָף אֶת בְּלָה וְחֻצָּה לָהּ אֲלָפִים אַמָּה. וְדִיר וְסַחַר לֹא כְּמוֹ שֶׁחָרְבוּ בֵתִים וְדִירוּרִין?

עיר חדשה מוֹדד מן התבנים, וישנה מוֹדד מן החומה. אי זו היא חדשה ואי זו היא ישנה? רבי זעירא בשם רב הקדא: בנה בתים ואחר כך בנה חומה – זו היא חדשה, בנה חומה ואחר כך בנה בתים – זו היא ישנה. רבי זעירא אמר: בין זו ובין זו חדשה. ואי זו היא ישנה? כל שהיו בה דיורין וחרבנו. רבי זעירא פדעתייה, דאיתפלגון: בנה תשענה לשם קרפף ואחד לשם דיר. אמר רבי לעזר: ואפילו בנה את העשירי לשם דיר הרי הוא כדיר.

הלכה ח' מתני' – אמר להן רבי עקיבה, אי אתם מודים לי בנותן ערוובו במערה, שאין לו ממקום ערוובו אלא אלפים אמה. אמרו לו, אימתי, בזמן שאין בה דיורין, אבל יש בה דיורין מהלף את בלה וחוצה לה אלפים אמה. נמצא קל תוכה מעל גבה. ולמודד שאמרו נתנין לו אלפים, שאפילו סוף מדתו בלה במערה.

גמרא – יעקב בר אחא בשם רבי אליעזר: קל הוא הקונה שבייתה בקרפף מן הנותן ערוובו בקרפף, הקונה שבייתה בקרפף – מהלף את בלו וחוצה לו אלפים אמה. הנותן ערוובו בקרפף – אין לו מקום ערוובו אלא אלפים אמה.

רבי זעירא בעי: אמר, תקנה לי שבייתה בקרפף? אמר רבי תנניה בריה דרבי הילל: מהלקת רבי מאיר ורבי יודא, רבי מאיר אמר:

[דף ל"ז ע"ב]

עקר ערווב בכפר, בנותן ערוובו בקרפף אין לו מקום ערוובו אלא אלפים אמה. רבי יודה אמר: עקר ערווב בגלילי, באומר תקנה לי שבייתה בקרפף – מהלף את בלה וחוצה לה אלפים אמה.

גג המגדל גדון בעיר, גג המערה גדון כשדות.

מה, דיורין ממש או אפלו ראויה לדיורין? מן מה דמר רבי יצחק בר נחמן בשם רבי תנניה: את רואה אותו בלו מלאה מים ומיט, תדא אמרה אפלו ראויה לדיורין.

אמר רבי יצחק בי רבי אליעזר: תדא אמרה, עיר שיש לה שני פתחים, אם יש בין זה לזה ארבעת אלפים אמה חסר אחת – מהלף את בלה וחוצה לה אלפים אמה. ארבעת אלפים אמה – אין לו ממקום ערוובו אלא אלפים אמה.

אמר רבי בא: אסקרי רבי זעירא: אין יתן סנדלוי הקא – הוא אתי ברא ומה בין אתי ברא ומה בין אתי ברא? מרזח אחת – אסור, משתי רוחות – מתר.

רבי אהא בשם רבי חיננא: אם היתה גגה של מערה ארבעת אלפים אמה – מהלך את בלה וחוצה לה אלפים אמה, על גבי חומה, דאפילו במה מתר. אם היתה גגה של מערה ששת אלפים אמה – מהלך את בלה וחוצה לה על ידי גיבריות.

אחרי הנגזר מהו? רבי יוסה בשם רבי יעקב בר אהא רבי אייניא בר פזי בשם רבי יהודה, רבי אהא קמי בה בשם שמואל: אחרוי הנגזר מטלטלין בהן עד בית סאתים.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: מלתיה דרב פליגי עלי, דתנינן תמן: כל גגות העיר רשות אחת. שמואל אמר: עד בית סאתים. רב אמר: מטלטלין בהן אפלו כור ואפלו בורים.

היא אחרוי הנגזר היא אחרוי הספינה.

הדרן עלך מיצד מעברין

פרק ששי

[דף ל"ח ע"א]

הלכה א' מתני' – תדר עם הנכרי בחצר, או עם מי שאינו מודה בערוכב, תרי זה אוסר עליו. רבי אליעזר בן יעקב אומר, לעולם אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה:

גמרא – חצר של עכו"ם כדיר וסתר של בהמה. מתיבין רבנין לרבי אליעזר בן יעקב: אילו ישראל ובהמה שהיו דרים בחצר, שמוא אין הבהמה אוסרת, בשם שהבהמה אוסרת כה עכו"ם אוסר.

מתיב רבי אליעזר בן יעקב לרבנין: אילו ישראל ובהמה שהיו דרין בחצר, מה הבהמה אוסרת? בשם שאין הבהמה אוסרת כה עכו"ם אינו אוסר.

רבי יעקב בר אהא רבי יסא בשם רבי יוחנן: הלכה פרבי יוחנן בן נורי. רבי הושעיה בעי: מה צריכה, כהדא דתני, רבי אליעזר בן יעקב אומר: ברם ברבנין תלמידין על רבי יוחנן בן נורי.

מסכת בבא מציעא פרק ראשון

א,א שנים אוחזין בטלית, זה נוטל עד מקום שתפוס, וזה נוטל עד מקום שתפוס. במה דברים אמורים? בזמן שהיו שניהם תופסין בה, אבל אם היתה בידו של אחד מהן - המוציא מחברו עליו הראיה. זה אומר: 'כלה שלי', וזה אומר: 'שליש שלי'. האומר כלה שלי - ישבע שאין לו בה פחות מחמשה חלקים. והאומר שליש שלי - ישבע שאין לו בה פחות משתות. כללו של דבר, אין נשבע אלא על חצי טוענו בלבד.

א,ב שנים שהיו מושכין את הגמל ומנהיגין את החמור, או שהיה אחד מושך ואחד מנהיג כמדה הזאת; רבי יהודה אומר: המושך את הגמל והמנהיג את החמור - הרי זה זכה.

א,ג האומר יזכה לי בתי במציאה שתפל לתוכו היום לא אמר כלום יצא לו שם מציאה דבריו קימין.

א,ד מצא שטרי חוב שאין בהם אחריות נכסים, בזמן שלוה מודה - יחזיר למלוה. אם לא - לא יחזיר לא לזה ולא לזה; דברי רבי מאיר, שהיה רבי מאיר אומר: שטר שיש בו אחריות נכסים - גובה מנכסים משעבדין, ושאין בו אחריות נכסים - גובה מנכסים בני חורין. וחקמים אומרים: זה וזה לא יחזיר, מפני שזה וזה גובה מנכסים משעבדין.

א,ה מצא גט אשה, בזמן שהאיש מודה - יחזיר לאשה. אם לאו - לא יחזיר לא לזה ולא זה. גט שחורו, בזמן שהרב מודה - יחזיר לעבד. ואם לאו - לא יחזיר, לא לזה ולא לזה. אוניקלוסיא בזמן שהלוה מודה - יחזיר למלוה. ואם לאו - לא יחזיר, לא לזה ולא לזה. דיתקאות, ופתיקאות, ומתנות בזמן שהנותן מודה - יחזיר למקבל. ואם לאו - לא יחזיר, לא לזה ולא לזה. שטרי מקח וממכר, שטרי אריסות וקבלנות

בהמה - הרי זה לא יחזיר, לא לזה ולא לזה.

א,ו גזרי דין ופרוזבולין - הרי זה יחזיר, לפי שכתובין על שמו, בין שמצאן בשוק, ובין שמצאן בין שטרותיו של אביו. כללו של דבר: אם יש עמהן סמפונות - יעשה מה שבסמפונות. הודאת בעל דין כמאה עדים אימתי בזמן שטענו והודה, אבל אם הודה מפי עצמו - יכול לחזור בו, שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. הודאת בעל דין כמאה עדים. והשליש נאמן משניהן. זה אומר כך, וזה אומר כך, והשליש אומר כך - השליש נאמן. אימתי? בזמן שהשלישות יוצא מתחת ידו, אין השלישות יוצא מתחת ידו - הרי הוא כאחד מכל אדם.

נאמן בעל המקח לומר: 'לזה מכרתי את מקחי'; אימתי? בזמן שהמקח יוצא מתחת ידו. אין המקח יוצא מתחת ידו - הרי הוא כאחד מכל האדם. נאמן הדין לומר: 'לזה זכיתי ולזה חיבתי'; אימתי? בזמן שהדין לפניו, אבל אין הדין לפניו - הרי הוא כאחד מכל האדם.

א,ז וסמפון שיש עליו עדים מתקים בחותמיו, ושאין עליו עדים ויוצא מתחת ידי שלישי, אחר חתום שטרות - כשר. איזהו אחר חתום שטרות? איך אני פלוני בן פלוני מקבל אני עלי כל מה שכתוב בשטר זה, והעדים למטה - כשר.

א,ח איזו היא אגוד של שטר? שלשה קשורין זה בזה. איזהו תכריך של שטר? כל שחוט או משיחה או דבר אחר כרוף עליו מבחוץ. איזו חפסיסה? - זו חמת קטנה. שנים שהיו תפוסים בשטר, זה אומר: 'שלי הוא ואבד ממני', וזה אומר: 'בידי הוא ופרעתי לך' - יתקים שטר בחותמיו; דברי רבי. ורבי שמעון בן גמליאל אומר: יתלקו.

א,ט שנים שנתעצמו זה בזה, ואמר אחד מהן לחברו: אם לא באתי מפני ועד יום

שְׁלוּ. מַת - יִנְתֵן לְיֹרְשָׁיו. וְאִם אָמַר בְּשַׁעַת מִיתָהּ יִנְתְּנוּ לְפִלוֹנֵי שְׁהֵן שְׁלוּ - יַעֲשׂוּ מִפְרָשׁ כְּפִירוֹשׁוֹ.

הַמְלוּהָ אֶת חֲבֵרוֹ עַל הַמְשָׁכּוֹן, וְאָמַר לוֹ: אִם לֹא נִתְּתִי לָךְ מִכֵּן עַד יוֹם פְּלוֹנֵי - אֵין לִי בִידְךָ כְּלוּם. הַגִּיעַ זְמַן וְלֹא נִתֵּן - הַגִּיעַ. מְשָׁכּוֹן, בֵּין רַע בֵּין יָפֵה. לָוֶה הֵימְנוּ אֶלְךָ דִּינָר בְּשֶׁטֶר וּפְרַע לוֹ מֵהֵן שְׁמֵנָה מֵאוֹת זָוֹ - הָרִי זֶה מְקַרַע לוֹ שֶׁטֶר וְהָרֵאשׁוֹן, וְכוֹתֵב לוֹ שֶׁטֶר שֶׁל מֵאֲתִים זָוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַשֶּׁטֶר בְּמִקוֹמוֹ וְהֵלֵךְ כּוֹתֵב לוֹ הַתְּקַבְּלָתִי מִמֶּךָ שְׁמֵנָה מֵאוֹת זָוֹ - מִפְּנֵי שְׁמֵרַע כַּחוֹ בְּשֵׁנֵי דְבָרִים, שְׂאִינוּ כּוֹפֵה אֶת לְבוֹ לְפָרְעֵן לוֹ, וְשֹׂאִין יָכוֹל לְגַבּוֹת מִנְכָּסִים מִשְׁעַבְדִּין.

שְׁנַיִם שְׁלוּוֹ בְּשֶׁטֶר אֶחָד, וּפְרַע אֶחָד מֵהֵן אֶת שְׁלוֹ, הַשֶּׁטֶר בְּמִקוֹמוֹ וְהֵלֵךְ כּוֹתֵב לוֹ הַתְּקַבְּלָתִי אֶת שְׁלֹךְ.

מִסְכַּת בְּבֵא מְצִיעָא פְּרָק שְׁנִי

ב, א מוֹדֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר בְּכָלִי אֲנַפּוּרִיאַ שְׁמִשְׁתַּמְשִׁין בְּהֵן וְחֵיב. וְאֵלוֹ הֵן כְּלֵי אֲנַפּוּרִיאַ בְּדֵי מְחֻטִּין וְצִנּוּרִין, וּמְחֻרוֹזוֹת שֶׁל קֹרָדְמוֹת. וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: כָּל אֵלוֹ שְׂאֵמְרוּ - הָרִי אֵלוֹ שְׁלוּ. אֵימָתִי? בְּזִמְן שְׁמַצָּאן אֶחָד אֶחָד, אֲבָל אִם מְצָאן שְׁנַיִם שְׁנַיִם - חֵיב לְהַכְרִיזוֹ. וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הַמְצִיל מִפִּי הָאָרִי, וּמִפִּי הַזָּאֵב, וּמִפִּי הַדּוֹב, וּמִשְׁלוּלֵיתוֹ שֶׁל יָם, וּמִשְׁלוּלֵיתוֹ שֶׁל נֶהַר. הַמוּצָא בְּאֶסְרֵטִיאַ וּבְפֶלְטִיאַ גְּדוּלָה - הָרִי אֵלוֹ שְׁלוּ, מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעֵלִין מִתִּיאֲשִׁין מֵהֵן.

ב, ב מְצָא חֲתִיכוֹת שֶׁל בֶּשֶׂר, וּמְחֻרוֹזוֹת שֶׁל דָּגִים, וְחֲבִיבוֹת שֶׁל יַיִן, וְשֶׁל שֶׁמֶן, וְשֶׁל תְּבוּאָה, וְשֶׁל גְּרוּגְרוֹת, וְשֶׁל זֵיתִים - אֵין חֵיב לְהַכְרִיזוֹ. כְּתוּב בְּחֻרְשׁ וְנִתּוֹן עַל פִּי חֲבִית, בְּנִיָּר וְנִתּוֹן עַל פִּי עֵגוּל - חֵיב לְהַכְרִיזוֹ. מְצָא כְּרִיכוֹת בְּרִשּׁוֹת הַיְחָדִי - חֵיב לְהַכְרִיזוֹ. בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - אֵין חֵיב לְהַכְרִיזוֹ.

פְּלוֹנֵי, יֵהָא לָךְ בְּיָדִי כֶּף וְכֶף. הַגִּיעַ זְמַן וְלֹא בָא - יִתְקַים הַתְּנָאִי; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הַיָּאָךְ זֹכֶה בְּדָבָר שֶׁלֹא בָא לְחַוֵּךְ יָדוֹ? אֶלָּא יִנְתַּחֲנוּ. מִשְׁכֵּן לוֹ בֵּית, מִשְׁכֵּן לוֹ שְׂדֵה, וְאָמַר לוֹ: אִם לֹא נִתְּתִי לָךְ מִכֵּן וְעַד יוֹם פְּלוֹנֵי - אֵין לִי בִידְךָ כְּלוּם. הַגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא נִתֵּן - יִתְקַים הַתְּנָאִי; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הַיָּאָךְ זֹכֶה זֶה בְּדָבָר שְׂאִינוּ שְׁלוּ? אֶלָּא יִנְתַּחֲנוּ. מוֹדֵה רַבִּי יוֹסִי, בְּשֵׁנַיִם שֶׁהִיוּ עוֹרְרִין עַל הַבֵּית וְעַל הַשְּׂדֵה, וְאָמַר אֶחָד מֵהֵן: אִם לֹא בָאתִי מִכָּאן וְעַד יוֹם פְּלוֹנֵי אֵין לִי בִידְךָ כְּלוּם, הַגִּיעַ זְמַן וְלֹא בָא - בְּאֵמַת אָמְרוּ שֶׁאֲבָד אֶת זְכוּתוֹ.

הַנּוֹתֵן עֲרֻבוֹן לְחֲבֵרוֹ עַל הַבֵּית וְעַל הַשְּׂדֵה, וְאָמַר לוֹ: אִם לֹא נִתְּתִי לָךְ מִכֵּן וְעַד יוֹם פְּלוֹנֵי אֵין לִי בִידְךָ כְּלוּם, וְהֵלֵךְ כּוֹתֵב לוֹ: אִם אֶחָד בָּךְ - הָרִינִי כּוֹפֵל לָךְ עֲרֻבוֹנְךָ, וְהַגִּיעַ זְמַן וְלֹא נִתֵּן - יִתְקַים הַתְּנָאִי; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הַיָּאָךְ זֹכֶה זֶה בְּדָבָר שְׂאִינוּ שְׁלוּ? אֶלָּא נּוֹתֵן לוֹ עֲרֻבוֹן שְׁלוּ.

אָמַר רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בְּמַה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּזִמְן שְׂאֵמַר לוֹ עֲרֻבוֹנִי יְקוֹן, אֲבָל לִקַּח הֵימְנוּ בֵּית אוֹ שְׂדֵה בְּמֵאָה מְנָה, אֶפְלוֹ לֹא נִתֵּן לוֹ מֵהֵן אֶלָּא שְׁלֵשָׁה מְנָה - הָרִי הַשְּׂדֵה קְנוּיָהּ לוֹ, וּמְחֻזֵּיר לוֹ אֶת הַשְּׂאָר. אֶפְלוֹ לְאַחַר שְׁלֵשׁ שְׁנַיִם.

הַנּוֹתֵן עֲרֻבוֹן לְחֲבֵרוֹ עַל הַבֵּית, וְעַל הַשְּׂדֵה, כָּל הַמְשָׁנָה וְכָל הַחֻזוֹר בּוֹ - יָדוֹ עַל הַתְּחַתּוּנָה. חֻזַּר בּוֹ הַמוֹכֵר - יָד הַלוֹקַח עַל הָעֲלִינוּהָ. רָצָה לְטוֹל רַבִּיעַ בְּקֻרְקַע - נוֹטֵל. רַבִּיעַ בְּמַעוֹת - נוֹטֵל. וְהַשְּׂאָר גּוֹבֵה מִן הָעֲדִיּוֹת. חֻזַּר בּוֹ לּוֹקַח - יָד מוֹכֵר עַל הָעֲלִינוּהָ. רָצָה לְתֵן רַבִּיעַ בְּקֻרְקַע - נּוֹתֵן. רַבִּיעַ בְּמַעוֹת - נּוֹתֵן, וְהַשְּׂאָר גּוֹבֵה מִן הַזְּבוּרִית.

א, י המפקיד שטרות אצל חֲבֵרוֹ, אֵף עַל פִּי שְׂאִינָן כְּתוּבִין בְּשֵׁמוֹ - הָרִי זֶה יִחְזִיר אֶת

פּרוּטָה - אין חַיֵּב לְהַכְרִיז, שְׁנֵאמַר: "שְׁלֵמָה"; מַה שְׁלֵמָה מִיְחַדָּת דְּבַר שֵׁישׁ בּו שׁוּה פּרוּטָה חַיֵּב לְהַכְרִיז, כִּף כָּל דְּבַר שֵׁישׁ בּו שׁוּה פּרוּטָה - חַיֵּב לְהַכְרִיז. פְּחוּת מְשׁוּה פּרוּטָה - אין חַיֵּב לְהַכְרִיז.

בּו, בְּרַאשׁוֹנָה, כָּל הַבָּא וְנוֹתֵן סִמְנִיָּה - הִיָּה נוֹטְלָה. מְשַׁרְבוּ הַרְמָאִין - הַתְּקִינּוּ שְׂיָהָא זֶה נוֹתֵן סִמְנִיָּה וּמְבִיא רְאִיָּה שְׂאִינּוּ רַמְאִי. בְּרַאשׁוֹנָה הִיּוּ מְכַרְזִין עֲלֵיהָ שֶׁלֹּשׁ רְגָלִים, וְאַחַר הַרְגָל הָאַחְרוֹן שְׁבַעָה יָמִים. וּמְשַׁחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַתְּקִינּוּ שְׂיָהּוּ מְכַרְזִין עֲלֵיהָ שְׁלוֹשִׁים יוֹם. וּמִן הַסְּכָנָה וְאֵילָף הַתְּקִינּוּ, שְׂיָהָא מוֹדִיעַ לְשַׁכְנָיו וְלַקְרוֹבָיו וּלְמִדְעָיו וּלְאֲנָשֵׁי עִירוֹ, וְדִיו.

בּו, הַמוֹצָא מְצִיָּאָה, אִם יֵשׁ בָּהּ כְּדֵי לְהַחְזִיר לְבַעֲלִים בְּשׁוּה פּרוּטָה וְלִגְבוּת שְׁכָרָה מְמַנָּה - מְטַפֵּל מְמַנָּה. וְאִם לֹא - מְנִיחָהּ בַּמְקוֹמוֹ. אִיזוּ הִיא אֲבָדָה? מְצָא קָרָדִם בְּאַסְרְטָיָא וְטְלִית בְּאַסְרְטָיָא וּפְרָה רוּעָה בֵּין הַזְּרָעִים - הִרִי זֶה אֲבָדָה. טְלִית מְנַחַת בְּצַד הַגְּדָר. וְחִבִּית מְנַחַת בֵּין הַגְּדָר וְחִמּוּר רוּעָה בֵּין עֲשָׁבִים - אִין זֶה אֲבָדָה. מְצָאן שְׁלֶשָׁה יָמִים זֶה אַחַר זֶה - הִרִי זֶה אֲבָדָה.

בּו, כָּל דְּבַר שְׁעוּשָׁה וְאוֹכֵל, כְּגוֹן פְּרָה וְחִמּוּר - יַעֲשֶׂה וְיֹאכֵל. לֹא יַעֲשֶׂה בָּהּ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵן אוֹכְלִין. כָּל דְּבַר שְׂאִין עוֹשָׂה וְאוֹכֵל, כְּגוֹן אֲוִזִין וְתַרְנַגּוּלִין - מְטַפֵּל בְּהֵן שְׁלֶשָׁה יָמִים. בַּעֲגָלִין וּבְסִיחִין שְׁלוֹשִׁים יוֹם. יֵתֵר עַל כֵּן - מוֹכְרֵן בְּבֵית דִּין. מְצָא סְפָרִים - קוֹרָא בְּהֵן אֶחָד לְשָׁלִשִׁים יוֹם. לֹא יִקְרָא בְּהֵן אֶת הַפְּרָשָׁה וּישְׁנָה, וְלֹא יִקְרָא בְּהֵן אֶת הַפְּרָשָׁה וְיִתְרַגֵּם, וְלֹא יִקְרָאוּ שְׁלֶשָׁה בְּכַרְף אֶחָד. וְלֹא יִפְתַּח בְּסִפְרֵי יוֹתֵר מִשְׁלֶשָׁה דְּפִין. סוּמְכוּס אֹמַר: בְּחֻדְשִׁים אֶחָד לְשָׁלֶשָׁה יָמִים. בִּישְׁנִים אֶחָד לְשָׁנִים עֶשֶׂר חֻדְשֵׁי. כָּלִי כֶּסֶף מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּהֵן בְּצוֹנָן, אֲבָל לֹא בְּחִמּוּן, מְפָנִי שְׁמִשְׁחִירָן. כָּלִי נְחֻשֶׁת מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּהֵן בְּחִמּוּן, אֲבָל לֹא בְּאוּר מְפָנִי שֶׁהוּא מְשַׁחֲקֵן. מְגַרְפוֹת וְקַרְדָּמוֹת -

הָאֲלוֹמוֹת, בֵּין בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד בֵּין בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְצָא פְרוֹת צְבוּרִין - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְפָזְרִין - אין חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְקַצְתָּן צְבוּרִין וּמְקַצְתָּן מְפָזְרִין - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְצָא מְעוֹת עֲשׂוּיוֹת מְגַדְלוֹת - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְפָזְרוֹת - אין חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְקַצְתָּן מְגַדְלִין וּמְקַצְתָּן אין מְגַדְלִין - חַיֵּב לְהַכְרִיז. וְכַמָּה הוּא מְגַדֵּל? שְׁלֹשׁ מְטַבְּעוֹת זֶה עַל גְּבִי זֶה.

מְצָא כָּלִי וּלְפָנָיו פְרוֹת, כִּיס וּלְפָנָיו מְעוֹת - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְקַצְתָּן בְּכָלִי וּמְקַצְתָּן בְּאַרְץ, מְקַצְתָּן בְּכִיס וּמְקַצְתָּן בְּאַרְץ - חַיֵּב לְהַכְרִיז. מְצָא דְבַר שֵׁישׁ בּו סִמֵּן, בְּצַד דְּבַר שְׂאִין בּו סִמֵּן - חַיֵּב לְהַכְרִיז. אִם בָּא בְּעַל סִמֵּן וְנוֹטֵל אֶת שְׁלוֹ - זָכָה זֶה בְּדְבַר שְׂאִין בּו סִמֵּן.

בּו, הַמוֹצָא סְלַע, וְאִמַר לוֹ חִבְרוֹ: סְלַע זֶה חֻדְשָׁה הִיא. גִּירוּנִית הִיא, שֶׁל מֶלֶךְ פְלוּנִי הִיא - לֹא אִמַר כְּלוּם, שְׂאִין סִמֵּן לְמְטַבַּע. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֶפְלוּ שְׁמוֹ כְּתוּב עֲלֵיהָ - לֹא אִמַר כְּלוּם, אֲלֵא הִרִי הִיא שֶׁל מוֹצָאָה. מְצָא בְּאַשְׁפָּה - חַיֵּב לְהַכְרִיז, שְׁדַרְף הָאַשְׁפָּה לְהַטְלִיל.

בּו, מְצָא בְּגַל אוּ בְכַתֵּל יֵשֶׁן - הִרִי אֵלוּ שְׁלוֹ, שְׂכִיכּוֹל לוֹמַר שֶׁל אֲמוּרִיִין הֵן. מְצָא בְּחוּר אוּ בְכַתֵּל חֻדְשֵׁי, מְחֻצִּין וְלַחוּץ - שְׁלוֹ. מְחֻצִּין וְלְפָנִים - שֶׁל בְּעַל הַבֵּית. אִם הִיָּה מְפָלֵשׁ כְּלוֹ לַחוּץ - אִף מַה שְׁחֻצִּין וְלְפָנִים שְׁלוֹ. אִם הִיָּה מְפָלֵשׁ כְּלוֹ לְפָנִים - אִף מַה שְׁחֻצִּין וְלְפָנִים שְׁלוֹ. אִם הִיָּה מְפָלֵשׁ כְּלוֹ לְפָנִים - אִף מַה שְׁחֻצִּין וְלַחוּץ שֶׁל בְּעַל הַבֵּית. מְצָא בֵּין פְּצִים, מִן הָאַגּוּף וְלַחוּץ - שְׁלוֹ. מִן הָאַגּוּף וְלְפָנִים - שֶׁל בְּעַל הַבֵּית.

בּו, מְצָא בְּבֵית, אִם שָׂרוּ בּו אוּרְחִין לְפָנָיו - הִרִי אֵלוּ שְׁלוֹ. וְאִם לֹא - הִרִי אֵלוּ שֶׁל בְּעַל הַבֵּית. מְצָא בָּהּ בְּחֻנוֹת, עַד מְקוֹם שְׁדַרְף בְּנֵי אָדָם רְגִילִין לְכָנֶס - הִרִי אֵלוּ שְׁלוֹ. יֵתֵר עַל כֵּן - הִרִי אֵלוּ שֶׁל בְּעַל הַבֵּית. הַלּוֹקַח בְּהֵמָה מְחַבְרוּ וּמְצָא עֲלֵיהָ דְבַר שֵׁישׁ בּו שׁוּה פּרוּטָה - חַיֵּב לְהַכְרִיז. הַמוֹצָא שׁוּה פּרוּטָה - חַיֵּב לְהַכְרִיז. פְּחוּת מְשׁוּה

מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּהֵן בְּדָבָר הֵרָף אָכַל לֹא בְּדָבָר
הַקָּשָׁה. מִגִּרְפָּה, גִּוְרָף בַּה אֶת הַטֵּיט. מְדִיחָה
וּמְנִיחָה בַּמְקוּמָה. קְרָדְמוֹת מִבְּקִיעַ בּוֹ אֶת
הָעֵצִים, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִבְקַע בּוֹ לֹא צָנּוּן וְלֹא
זֵית. וּכְשֶׁם שְׁאֵתָה אוֹמֵר בְּאַבְדָּה - כִּף אֵתָה
אוֹמֵר בְּפָקְדוֹן.

ב,ט הַמִּפְקִיד כְּסוֹת אֶצֶל חֲבֵרוֹ - מְנַעֲרָה
אֶחָת לְשָׁלִישִׁים יוֹם, שׁוֹטְטָה לְצִרְפָּה אָכַל
לֹא לְכַבוֹדוֹ. אִם הִיְתָה מְרַבָּה - נוֹטֵל שְׁכָרוֹ
מִמֶּנָּה. הַמוֹצָא בְּהֵמַת חֲבֵרוֹ - חֵיב לְטַפֵּל
בַּה. עַד מָתִי חֵיב לְטַפֵּל בַּה? עַד שְׂיִכְנִיסָה
לְרִשְׁתּוֹ. הַכְּנִיסָה לְמִקּוֹם שְׂרָאָנָה - לֹא
יִטַּפֵּל בַּה. נִגְנְבָה אוֹ אֲבָדָה - חֵיב
בְּאַחֲרִיּוּתָהּ. לְעוֹלָם חֵיב בְּאַחֲרִיּוּתָהּ עַד
שְׂיִכְנִיסָנָה לְרִשְׁתּוֹ. הַכְּנִיסָה לְגִנְתּוֹ אוֹ
לְחוֹרְבָתּוֹ, וְאַבְדָּה אוֹ נִגְנְבָה - פְּטוּר.

ב,י מִצָּא חֲמוֹר טַעוֹן חֲמִץ, אוֹ דְבָרִים
הָאֶסוּרִים - אֵין מַחֲיבִין אוֹתוֹ לַגַּע בְּהֵן. זֶה
הַכֵּלֶל, כָּל הָעוֹשֶׂה בְּתוֹךְ שְׁלוֹ - הֵרִי זֶה נִזְקַק
לוֹ. וְכָל שְׂאִינוֹ עוֹשֶׂה בְּתוֹךְ שְׁלוֹ - אֵין נִזְקַק
לוֹ. אִם הִיְתָה חֲמוֹרוֹ נִפְלָן - פּוֹרֵק עִמּוֹ אֶפְלוֹ
מֵאָה פְּעָמִים, רִשְׁאֵי לְהַקֵּל אֶת הַפְּרִסָּה
וְלִגְבוֹת שְׁכָרוֹ הִיְמַנּוּ, אֵין מַחֲיבִין אוֹתוֹ
לְהִיּוֹת עוֹמֵד וּמְחִיזֵר, מְפָרֵק וּמְטַעֵין,
שְׁנֹאֲמֵר (שְׁמוֹת כג): "כִּי תִפְגַּע וְכִי תִרְאֶה";
יְכוּל שְׁנִים וּשְׁלֹשָׁה מִיֵּל, תִּלְמוּד לּוֹמֵר: "כִּי
תִפְגַּע", יְכוּל אֶפְלוֹ בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמוֹת,
תִּלְמוּד לּוֹמֵר "כִּי תִרְאֶה", שְׁעָרוֹ חֲכָמִים
אֶחָד מִשְׁבַּעָה וּמְחַצָּה בְּמִיל, וְזֶה הוּא רִיט.

ב,יא אוֹהֵב לְטַעוֹן וְשׁוֹנֵא לְפָרֵק - מִצְוָה
לְפָרֵק עִם הַשׁוֹנֵא, שְׁלֹא לְשַׁכּוֹר אֶת לְבוֹ.
שׁוֹנֵא שְׁאֲמָרוֹ - שׁוֹנֵא שְׂבִי־שְׂרָאֵל, לֹא שׁוֹנֵא
שְׂבַעֲבֻדֵי כּוֹכְבִים. רָאֵה חֲמוֹרוֹ שֶׁל עוֹבֵד
כּוֹכְבִים - חֵיב לְטַפֵּל בּוֹ כְּדָרְךָ שְׁמַטְפֵּל
בְּשֶׁל יִשְׂרָאֵל. אִם הִיְתָה טַעוֹן יִזְן נֶסֶף - אֵין
רִשְׁאֵי לַגַּע בּוֹ. רָאֵה מִים שֶׁהֵן שׁוֹטְפִין
וְהוֹלְכִין חֵיב לְגַדְרֵן. זֶה הַכֵּלֶל, כָּל דְּבָר
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִשׁוּם חֲסָרוֹן כִּיס - יֵשׁ בּוֹ מִשׁוּם
הַשֵּׁב אֲבָדָה.

ב,יב מִצְוָה מִן הַתּוֹרָה לְפָרֵק, אָכַל לֹא
לְטַעוֹן. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֵף לְטַעוֹן,
שְׁנֹאֲמֵר: "עֲמוּ" - עֲמוּ עַל גְּבֵי הַחֲמוֹר;
דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: "עֲמוּ"
אֵתָה בְּשִׁכְרָה. וּכְשֶׁם שְׁמַצְוָה עַל בְּהֵמַת עֲצָמוֹ
כִּף מִצְוָה עַל בְּהֵמַת חֲבֵרוֹ. חֲבֵרוֹ שְׁטַעָה -
תּוֹפְסוֹ בְּיָדוֹ, וּמְפָסְגוֹ בְּשׂוֹדוֹת וּכְרָמִים, עַד
שְׁמַגִיעַ לְעִיר אוֹ לְדָרְךָ. וּכְשֶׁם שְׁמַצְוָה עַל
יְדֵי חֲבֵרוֹ כִּף מִצְוָה עַל יְדֵי עֲצָמוֹ. הוּא
עֲצָמוֹ שְׁטַעָה מְפָסֵג בְּשׂוֹדוֹת וּכְרָמִים עַד
שְׁמַגִיעַ לְדָרְךָ אוֹ לְעִיר, שְׁעַל מִנְתַּן כֶּן הַנְּחִיל
יְהוֹשֻׁעַ לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ.

ב,יג אֲבָדַת רַבּוֹ וְאַבְדַת אָבִיו - אֲבָדַת רַבּוֹ
קוֹדֶמַת לְאַבְדַת אָבִיו. וְאִם הִיְתָה אָבִיו שְׁקוּל
כְּרַבּוֹ - אֲבָדַת אָבִיו קוֹדֶמַת לְאַבְדַת רַבּוֹ.
וְאִיזְהוֹ רַבּוֹ? שְׁלֵמְדוֹ תּוֹרָה וְלֹא שְׁלֵמְדוֹ
אוּמָנוּת. וְאִי זֶה? זֶה רַבּוֹ שְׁלֵמְדוֹ וּפְתַח לוֹ
תַּחֲלָה. הִיְתָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: רַבּוֹ שְׁלֵמְדוֹ
חֲכָמָה וְלֹא רַבּוֹ שְׁלֵמְדוֹ מִקְרָא. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: כָּל שָׂרֵב תִּלְמוּדוֹ מִמֶּנּוּ. רַבִּי יוֹסִי
אוֹמֵר: כָּל שֶׁהֵאִיר עֵינָיו בְּמִשְׁנָתוֹ.

אֲבָדַת אָבִיו וְאַבְדַת אִמּוֹ - אֲבָדַת אָבִיו
קוֹדֶמַת לְאַבְדַת אִמּוֹ. אֵימְתִי? בְּזִמְן שֶׁהִיא
תַּחֲתָיו אָכַל אֵינָה תַּחֲתָיו - שְׁנִיָּהֵם שׁוֹיִן.
אֲבָדַת הָאִישׁ וְאַבְדַת הָאִשָּׁה - אֲבָדַת הָאִישׁ
קוֹדֶמַת לְאַבְדַת הָאִשָּׁה. וְהַעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים
וְהַרוֹעִים בְּהֵמָה דְקָה וּמְגַדְלֵיהֶּ - לֹא מַעֲלִין
וְלֹא מוֹרִידִין. הַמוֹמְרִים לְעִבּוּדַת כּוֹכְבִים
וְהַמְּסַרְתֵּי - מוֹרִידִין וְלֹא מַעֲלִין.

מִסְכַּת בְּבֹא מְצִיעָא פְּרָק שְׁלִישִׁי

ג,א אֵין הַשׁוֹאֵל רִשְׁאֵי לְהַשְׂאִיל, וְלֹא
הַשׁוֹכֵר רִשְׁאֵי לְהַשְׂכִּיר, וְלֹא הַשׁוֹאֵל רִשְׁאֵי
לְהַשְׂכִּיר, וְלֹא הַשׁוֹכֵר רִשְׁאֵי לְהַשְׂאִיל, וְלֹא
זֶה שְׁמַפְקִידִין אֶצְלוֹ רִשְׁאֵי לְהַפְקִידוֹן אֶצֶל
אֲחֵר, אֲלֵא אִם כֶּן נִתֵּן לוֹ בְּעַל הַבַּיִת רִשְׁתּוֹ.
הַשׁוֹאֵל פְּרָה מִחֲבֵרוֹ וּנְגַנְבָה, וְקָדַם הַשׁוֹאֵל
וְשִׁלְּם, וְאַחֲרַי כִּף נִמְצָא הַגְּנֵב - מְשִׁלְּם
תְּשְׁלוּמֵי כְּפָל לְשׁוֹאֵל, וְתְשְׁלוּמֵי אַרְבַּעָה
וְחֲמִשָּׁה לְשֹׁנֵי. הַשׁוֹכֵר פְּרָה מִחֲבֵרוֹ, וּנְגַנְבָה
אוֹ אֲבָדָה, וְאוֹמֵר הִרְנִי מְשִׁלְּם וְאֵינִי נִשְׁבַּע.

שלם ואחר כך נמצא הגנב - משלם תשלומי כפל ארבעה וחמשה לשני. המפקיד פרה אצל חברו ונגנבה או אבדה, ואמר הלה: 'הריני משלם לך בלא שביעה', ואחר כך נמצא הגנב - משלם תשלומי כפל לראשון ותשלומי ארבעה וחמשה לשני.

גב המוכר פרה לחברו ונגנבה, זה אומר: 'ברשותך נגנבה', וזה אומר: 'ברשותך נגנבה' - יחלקו. נמצא גנב, זה אומר: 'ברשותו נגנבה'. וזה אומר: 'ברשותו נגנבה' - יחלקו. האומר: 'מנה אני חיב, ואיני יודע אם לפלוני ואם לפלוני' - נותן לזה מנה ולזה מנה - שהודה מפי עצמו. אומר לשנים: 'גזלתי את אחד מכס מנה, ואת אחד מכס מאתים, ואיני יודע איזה מכס' - נותן לזה מאתים ולזה מאתים. ואם לאו - היה לו לשתק, זה אומר: 'מאתים שלי', וזה אומר: 'מאתים שלי' - נותן לזה מנה ולזה מנה, והשאר יהא מנח עד שיבא אליהו. אומר רבי יוסי: אם כן, מה הפסיד הרמאי? אלא הכל יהא מנח עד שיבא אליהו, וכן שני כלים - אחד גדול ואחד קטן.

גג המפקיד פרות אצל חברו, אפלו הן אבודין - לא יגע בהן, לפיכך בעל הבית עושה אותן תרומה ומעשרות על מקום אחר. רבי שמעון בן גמליאל אומר: באבודין ימכר בפני בית דין מפני שהוא כמשיב אבדה לבעלים. המפקיד פרות אצל חברו והרקיבו, יין והחמיץ, שמן והבאיש, אפלו הן אבודין - לא יגע בהן. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: עושה אותן דמים בבית דין. מוכרן לאחרים ואין מוכרן לעצמו, כיוצא בו, גבאי צדקה שלא מצאו עניים לחלק להן את הפת, מוכרין לאחרים

ואין מוכרין לעצמן. גבאי צדקה פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמן.

גד המפקיד פרות אצל חברו - הרי זה יוציא לו חסרונות. במה דברים אמורים? בזמן שערכת עם פרותי, אבל אם היו מנחין בפני עצמן, יאמר לו: 'הרי שלך לפניך'. אחד מערב ואחד קורא שם מעשר שני במגורה! במתיקה ושאר מיני קטניות לא נתנו להן חכמים שעור. אומר בן עזאי: החזק כחו של רבי עקיבא שנתן שעור לאלו, ולא נתן שעור לאלו. אומר רבי יוחנן בן נורי: מה אכפת להן לעכברים? אוכלין בין מהרבה בין מקמעא! אין יוציא לו חסרונות אלא לכור בלבד. אומר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שמדד לו מתוך ביתו, אבל מדד לו מתוך גרנו - אין יוציא לו חסרונות מפני שהן מותרות. אמרו לו: לא! מפני שהן מתפוררות אלא מפני שהן אוכלות. וכן היה רבי יהודה אומר: לא אמרו שמרים ודבר אחר אלא בשמן בלבד, שפעמים שאדם לוקח מחברו שמן מזקק בלא פקטין.

גה שאל רבי יוסי לחכמים: הרי שהפריש עשר כורין למאה, ומדד את המעשר ופחת מהו, מה הוא? אמרו לו: כשם שפחת מעשר כך פחתו חלין. ואף על פי שלא פחתו חלין - מתר. מדד את החלין והותרו, מהו? אמרו לו: כשם שהותרו החלין כך הותרו המעשר. ואף על פי שלא הותר מעשר - מתר. יש לו חלין ומעשר שני ומבקש למוכרו, איזה מהן מוכר תחלה? אמרו לו: מוכר את החלין ואחר כך מוכר מעשר שני.

גו השולח יד בפקדון. בית שמאי אומרים: ילקה בחסר וביתר. כיצד? הפקיד לו משתים ועמדו מארבע, מארבע ועמדו משתים, נותן לו משתים.

¹ מקום אוצר התבואה.

דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: סָלַע אַרְבַּע פּוֹנְדִיּוֹנוֹת וְדִינָר פּוֹנְדִיּוֹן. וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר: סָלַע שְׁמוֹנֶה פּוֹנְדִיּוֹנוֹת, וְדִינָר שְׁנַי פּוֹנְדִיּוֹנִין. יִתְרַע עַל כֵּן אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה: הִיא מוֹצִיאָה בְּשׂוּיָהּ הַסָּלַע עַד שֶׁקָּל. וְהַדִּינָר עַד רַבְעֵי פָחוֹת מִכֵּן, אֶפְלוּ אִיסָר אֵין לְהוֹצִיאָהּ. לֹא יִמְכְרָנָה לֹא לְתַגְרָא וְלֹא לְהַרְגֵי וְלֹא לְחַרְסֵי, מִפְּנֵי שְׁמֵרמָה בַּהּ אֶת אַחֲרֵיס. אֲבָל נֹקְבָה וְתוֹלָה בְּצוּאָר. וְכִשְׁם שְׂאֵתָה אָמַר בְּחֵלִין, כִּף אֵתָה אָמַר בְּמַעֲשֵׁר שְׁנַי, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְכּוֹן לְהַטִּיל סָלַע עַל הַשְּׁנַי. הַאוֹנָאָה - שְׁמוֹנֶה כֶּסֶף. בְּמָה דְּבָרִים אָמּוּרִים? בְּדִינָרִין וּבְסַלְעֵיהֶן אֲבָל בְּדִינָרֵי זָהָב וּבְמַטְבְּעוֹת שֶׁל נַחֲשֵׁת הִיא מוֹצִיאָן בְּשׂוּיָהֶן.

ג, יא עַד מַתִּי מִתֵּר לְהַחְזִיר? בְּכַרְפִּין - עַד כְּדֵי שִׁירָאָה לְשַׁלְחָנֵי. וּבְכַפְרִים - עַד עַרְבֵי שְׁבֵתוֹת, שְׁכֵן דְּרָךְ הַשּׁוּק לְהִיּוֹת עוֹמֵד בְּעִירוֹת מְעַרְב מְעַרְב שְׁבֵת לְעַרְב שְׁבֵת. הַאוֹנָאָה - אַרְבַּעָה כֶּסֶף. וְהַטְעָנָה - שְׁתֵּי כֶּסֶף. בְּמָה דְּבָרִים אָמּוּרִים? בְּזִמְנָן שְׁמַכְר לֹא סִתָּם, אֲבָל אִם קָצַץ עִמּוֹ - אֵין כְּלוּם אַחַר הַקְּצִיצָה.

ג, יב הַנוּשָׂא וְנוֹתֵן בְּאִמּוּנָה, וְהָאוֹמֵר לְחַבְרוֹ עַל מְנַת שְׂאִין לֶף עָלֵי אוֹנָאָה - אֵין לֹא עָלֵי אוֹנָאָה. לֹא יֵהָא מוֹכֵר לֹא אֶת הַיָּפָה בְּשׂוּיָהּ, וְלֹא אֶת הָרַעָה בְּאִמּוּנָה, אֶלָּא [או] שְׁתִּיחֵן בְּשׂוּיָיִתֵן אוֹ שְׁתִּיחֵן בְּאִמּוּנָה. מְחַשְׁבַּ עִמּוֹ שְׁכַר חֲמוֹר, שְׁכַר חֲזָמַר, שְׁכַר הַפְּנִדְקָ, וְלֹא יֵהָא מְחַשְׁבַּ עִמּוֹ שְׁכָרוֹ - מִפְּנֵי שְׁנוּטֵל שְׁכָרוֹ מִמֶּנּוּ.

ג, יג רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: סֵפֶר תּוֹרָה בְּהֵמָה וּמְרַגְלִית - אֵין לָהֶן אוֹנָאָה. סֵפֶר תּוֹרָה - מִפְּנֵי שְׂאִין לֹא דְמִים. בְּהֵמָה וּמְרַגְלִית - מִפְּנֵי שְׂרוּצָה לְזוֹגָן. אָמְרוּ לוֹ: וְהֵלֵא כָּל דְּבַר רוּצָה לְזוֹגוּ! רַבֵּי יְהוּדָה בֵּן בְּתִירָא אָמַר: הַסּוֹס וְהַיִּטְטוּס וְהַסִּיף בְּמִלְחָמָה - אֵין לָהֶן אוֹנָאָה. כִּשְׁם שְׂאוֹנָאָה בְּמִקְח - כִּף אוֹנָאָה בְּדָבָרִים. וְעוֹד מְרַבָּה אוֹנָאָת דְּבָרִים מֵאוֹנָאָת מְמוֹן, בְּאוֹנָאָת מְמוֹן אָמַר (וְיִקְרָא כַּה, יד): "אַל תּוֹנּוּ אִישׁ אֶת אַחִיו". וּבְאוֹנָאָת

ג, יד הַזָּהָב קוֹנֶה אֶת הַכֶּסֶף, כִּיצַד? נִתֵּן לוֹ דִינָר זָהָב בְּעֵשְׂרִים וּחֲמֵשֶׁה כֶּסֶף - הֵרִי זֶה קִנְיָה כָּל מְקוּם שֶׁהוּא. אֲבָל אִם נִתֵּן לוֹ עֵשְׂרִים וּחֲמֵשֶׁה כֶּסֶף בְּדִינָר זָהָב - הֵרִי זֶה לֹא קִנְיָה, עַד שְׁעָה שְׂיִמְשֵׁךְ. הַנַּחֲשֵׁת קוֹנֶה אֶת הַכֶּסֶף, כִּיצַד? נִתֵּן לוֹ שְׁלֹשִׁים דִּינָר בְּדִינָר כֶּסֶף - הֵרִי זֶה קִנְיָה כָּל מְקוּם שֶׁהוּא. אֲבָל אִם נִתֵּן לוֹ דִינָר שֶׁל כֶּסֶף בְּשְׁלֹשִׁים אִיסָר - הֵרִי זֶה לֹא קִנְיָה, עַד שְׂיִמְשֵׁךְ. אֲסִימוֹן קוֹנֶה אֶת הַמַּטְבֵּעַ. כָּלְלוּ שֶׁל דְּבַר, כָּל שְׁנִקְנָה - קוֹנֶה. טְלִית קוֹנֶה דִּינָרֵי זָהָב. רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אִף כְּשֶׁאֲמָרוּ טְלִית קוֹנֶה דִּינָרֵי זָהָב בְּכָל מְקוּם - כִּף הַלְכָה, אֲבָל אָמְרוּ: מִי שְׁפָרַע מֵאֲנָשֵׁי דוֹר הַמַּבּוּל עֲתִיד לְפָרַע מִמֵּי שְׂאִינוֹ עוֹמֵד בְּדַבּוּרוֹ. וְהַנוּשָׂא וְנוֹתֵן בְּדָבָרִים - אֵין לוֹ עָלָיו אוֹנָאָה. אֲבָל אָמְרוּ חֲכָמִים: כָּל הַמַּבְטֵל אֶת דְּבָרָיו אֵין רוּחַ חֲכָמִים נוֹחֶה הֵימָנוּ.

ג, טו אוֹנָאָה אַרְבַּעָה כֶּסֶף מְעֵשְׂרִים וְאַרְבַּעָה כֶּסֶף לְסָלַע, לְשֵׁתוֹת לְמַקְח. עַד מַתִּי מִתֵּר לְהַחְזִיר? עַד כְּדֵי שִׁירָאָה לְתַגְרָא אוֹ לְבָקִי. הוֹרָה רַבֵּי טְרַפּוֹן בְּלוֹד, הַאוֹנָאָה שְׁמוֹנֶה כֶּסֶף לְסָלַע, שְׁלִישׁ לְמַקְח, וְשִׁמְחוּ תַגְרֵי לוֹד. אָמַר לָהֶם: כָּל הַיּוֹם מִתֵּר לְהַחְזִיר. אָמְרוּ לוֹ: יִנִּיחַ לָנוּ רַבֵּי טְרַפּוֹן בְּמִקּוּמוֹ, וְחִזְרוּ לְדָבְרֵי חֲכָמִים.

ג, טז מִי שֶׁהִטֵּל עָלָיו - יָדוֹ עַל הַעֲלִיּוֹנָה. כִּיצַד? מְכַר לוֹ חֲלוּקָה שְׁנֵה חֲמֵשׁ בְּשֵׁשׁ, יָדוֹ שֶׁל לֹקַח עַל הַעֲלִיּוֹנָה, רָצָה אוֹמֵר לוֹ תֵּן לִי סָלַע, רָצָה אוֹמֵר לוֹ: הִילָךְ חֲלוּקָךְ, וְתֵן לִי מַעוֹתֵי. אֲבָל אִם מְכַר לוֹ שְׁנֵה שֵׁשׁ בְּחֲמֵשׁ - יָד הַמוֹכֵר עַל הַעֲלִיּוֹנָה. רָצָה אוֹמֵר לוֹ: תֵּן לִי סָלַעִי. רָצָה אוֹמֵר לוֹ: הִילָךְ מַעוֹתֶיךָ וְתֵן לִי חֲלוּקִי. וְרַבֵּי אוֹמֵר: לְעוֹלָם יָד הַמוֹכֵר עַל הַעֲלִיּוֹנָה, וְכִשְׁם שֶׁהַמוֹכֵר יְכוֹל לְחַזֵּר בּוֹ - כִּף לֹקַח יְכוֹל לְחַזֵּר בּוֹ. רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר: הַמוֹכֵר יְכוֹל לְחַזֵּר בּוֹ, הַלּוֹקַח אֵין יְכוֹל לְחַזֵּר בּוֹ, שֶׁכֶּכֶר קִבֵּל הֵלָה אֶת מַעוֹתָיו.

ג, יז סָלַע, כְּמָה תְּהָא חֲסָרָה? וְלֹא יֵהָא בַּהּ אוֹנָאָה. סָלַע אַרְבַּעָה אֶסְרוֹת וְדִינָר אִיסָר;

דברים הוא אומר (שם שם י): "ולא תנונו איש את עמיתו ויראת מאלהיך"; "ויראת" ממי שפוקד על אלו.

גיד היו חמדין מבקשין זין ושמן, לא יאמר להן: "לכו אצל פלוני" והוא לא מכר זין ושמן מעולם. היו חלאין באין עליו ויסורין באין עליו וקובר את בניו, לא יאמר לו כדרך שאמרו חבריו לאיוב (איוב ד, ח): "הלא יראתך כסלתך וגו'" - "זכר אתה" אין כתיב כאן אלא "זכר נא" וגו'. רבי יהודה אומר: אף לא יתלה את עיניו ויאמר לו: "בכמה חפץ זה?" והוא אין רוצה לקח. ראה גר שבא ללמד תורה, לא יאמר: "ראו מי שבא ללמד! פה שאכל נבלות וטרפות שקצין ורמשין". וכן הוא אומר (שמואל א, י, יב): "ויען איש משם ויאמר ומאביהם", וכי יש אב לתורה ולא כבר נאמר (משלי ל, ד): "מה שמו ומה שם בנו פי תדע". ואומר (משלי יט, יד): "בית והון נחלת אבות ומה אשה משפלת".

גטו אין מערבין פרות בפרות, ואפילו חדשים בחדשים, וישנים בישנים, ואין צריך לומר חדשים בישנים, וישנים בחדשים, אפלו סאה בדינר וסאה בדינר וטריסית - לא יערבם וימכרם סאה בדינר. אין מערבין זין חדש בחדש, וישן בישן, ואין צריך לומר חדש בישן וישן בחדש, ולא קשה ברך. ורבי יהודה מתיר קשה ברך מפני שהוא משביחו. וכן היה רבי יהודה אומר: מין אחד המשביח את חברו - מתר. שני מינין המשביחין את אחד - אסור. אין מערבין שמרי זין ביין, אבל נותנים לו שמריי. כיצד? היה שופה זין לחמדין - נותן לו שמרי אותו זין. אבל לא שמרי זין אחר. אף כשאמרו נותן לו שמרי - נותן לו של היום היום, ושל מחר למחר, אבל לא של היום למחר, ולא של מחר להבא. לא יערבם חנוני וימכרם בחנותו, אלא אם כן הודיע. לא ירבין חנוני בתוך חנותו זין ושמן, מפני שגונב דעת הבריות. מקום שנהגו להטיל מים

למחצה לשליש ולרביע - טילו, ואין משנין ממנה המדינה. מערבין חומטין בתבואה, קב בכור ואינו חושש. ובעלי בתים מטילין כל צרכן, חנוני צורר ומניח על פי המגורה. אין משרבטין ומסרטין את הבהמה, ואין נופחין בקרבים, ואין מטיל בשר לתוך המים.

מסכת בבא מציעא פרק רביעי

ד, המוכר פרות לחברו בחזקת שיש לו, ונמצא שאין לו, לא כל הימנו לאבד זכותו של זה. מרבין על השכר ואין מרבין על המכר, שנאמר (שמות כב, כד): "אם כסף תלוה את עמי וגו' כנשה"; מה מלוה מחדת לו, מה שאת נותן לו - את נוטל ממנו. יצאו אלו שמה שאת נותן לו יותר - את נוטל הימנו. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אף מרבין על המכר בהקדש, כיצד? משכיר אדם מעותיו לשלחני להתנאות בהן, ולהתלמד בהן ולהתעטר בהן, נגנבו או אבדו - חזיב באחריותו. נטלו מלפניו באנס - הרי היא כנושא שכר. נשתלשו עליהם - אסור משום רבית. אם עשה כן בהקדש - הרי זה מעל. שנה האמורה בכתי ערי חומה - הרי זו רבית, אלא שהתירתו תורה. חזיב לו מעות וכתב לו שדהו מכר, בזמן שהמוכר אוכל פרות - מתר, הלוקח - אסור. רבי יהודה אומר: בין זה ובין זה - מתר. אמר רבי יהודה: כך היה ביתוס בן זונין עושה על פי רבי אלעזר בן עזריה. אמרו לו: משם ראיה? אלא שהמוכר אוכל פרות היה.

דב, יש דברים שהן רבית ואינן רבית. לוקח אדם הלואתו של חברו בפחות, ושטרותיו בפחות, יש דברים שאינן רבית, אבל אסורין מפני ערמות רבית. כיצד? אמר לו: הלויני מנה. אמר לו: אין לי מנה. טול לך עשרים סאה של חטין. אף על פי שחזר ולקח ממנו עשרים וארבעה, אינן רבית. אבל אסורין משום ערמות רבית.

דג, המוכר שדה לחברו, ואמר לו: על מנת שאהא בה אריס, ועל מנת שאהא בה שתף, ועל מנת שהמעשרות שלי, כשתמכרנה - מכרה לי בדמים הללו, אימתי שארצה אני בא נותן לו דמיה ונוטלה - מתר.

דד, היה חיב לו מעות, והשכיר לו בית מדינר לחדש, והיה יפה סלע בחדש - אסור. השכיר ממנו בדינר בחדש, אם היה יפה סלע בחדש - מתר. משכן לו בית, משכן לו שדה, ואמר: כשתמכרם - מכרם לי בדמים הללו - אסור. אם אמר לו בשניהן - מתר.

דה, היה מוליך חבילה ממקום למקום, ואמר לו: תנה לי, ואני נותנה לו פדוף שאתה נותנה לי ממקום פלוני, בזמן שבאחריות הנותן - מתר. והמקבל - אסור. היה מוליך פרות ממקום היקר למקום הזול, ואמר לו: תנם לי ואני אעמידנו לך במקום היקר בשער הזול מפרות שיש לי, אם יש לו באותו מקום - מתר. ואם לאו - אסור. אבל חמרין מקבלין מבעל הבית ומעמידים במקום היקר בשער הזול, ואין חוששין. היו חמרין ופועלין עומדין עליו בשוק, ואמר לשלחני: תן לי בדינר מעות ואפרנסם, ואני נותן לך יפה דינר וטריסית ממעות שיש לי בכיס, אם יש לו בכיס - מתר. ואם לאו - אסור.

דו, מה שאירש מאבא מכור לך, ומה שתעלה מצודתי מכור לך - לא אמר כלום. מה שארש מאבא היום, ומה שתעלה מצודתי היום מכור לך - דבריו קיימין.

דז, המושיב את חברו בחנות למחצית שכר - הרי זה נותן לו שכרו כפועל בטל; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אפלו אכל פתו בציר, ואפלו אכל עמו שתי גרוגרות - זה הוא שכרו. רבי שמעון אומר: נותן לו שכרו משלם, אינו דומה העושה מלאכה ליושב ובטל, ואינו דומה היושב בחמה ליושב בצל, אבל אם אמר לו בשליש: אתה שתף לי, והשליש עשוי

עליך הדבר בבטלה - מתר. המושיב את חברו בחנות למחצית שכר, אם היה אמן - לא יעסק באמנתו, לפי שאין עיניו על החנות בשעה שעוסק באמנתו. ואם היה שתף עמו בחנות - מתר. המושיב את חברו בחנות למחצית שכר, לא יהא לוקח ומוכר דברים אחרים, ואם לקח ומכר - השכר לאמצע.

דח, הנותן מעות לחברו לקח בהן פרות למחצית שכר - הרי זה מחשב עמו שכר בטלה. ואי זה שכר בטלה? בשעה שלוקח ובשעה שמוכר. אחד לוקח ושנים מוכרין - מחשב עמו שכר מכירה. אחד מוכר ושנים לוקחין, מחשב עמו שכר לקיחה, אחד לוקח ואחד מוכר, שנים לוקחין ושנים מוכרין, אף על פי שמעדיפין זה על זה - אין בכך כלום. אבל אם אמר לו: שכר בית משלי ושכר בטלה משלך בשליש אתה משתף לי, והשליש עשוי עליך בבטלה - מתר. הנותן מעות לחברו לקח בהן פרות למחצית שכר, לא יאמר לו: הרי הן עשויות עליך למחצה לשליש ולרביע, אלא מחשב עמו שכר בטלה. היו פרותיו מפקדין אצלו, ואמר לו: הרי הן עשויות עליך למחצה לשליש ולרביע - הרי זה מחשב עמו שכר בית, שכר בטלה מעכשיו, אם אמר לו: יצא שכר כתף בשכר עליה - מתר.

דט, הנותן מעות לחברו לקח בהן פרות למחצית שכר, ואמר לו: קרוב להפסד ורחוק לשכר - מתר משום רבית, וזו היא מדת צדיקים. קרוב לשכר ורחוק להפסד - אסור משום רבית וזו היא מדת רשעים. קרוב זה וזה, ורחוק זה וזה - מתר משום רבית, וכך כל אדם נוהגין. הנותן מעות לחברו לקח בהן פרות למחצית שכר, ואמר לו: הילך מנה ואין אני יכול לעמד על הפרוטרוט - אסור. ראה פרות שהוקרו, ואמר: הילך מנה ויכולני לעמד על הפרוטרוט - מתר.

תּרנַגְלַת מְשָׁלִי, וּבִיּצִים מְשָׁלִיכִי, וְאָנּוּ חוֹלְקִים אֶת הָאֶפְרוּחִין. רַבִּי יְהוּדָה מְתִיר, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹסֵר.

מִסְכַּת בְּבֹא מְצִיעָא פְּרָק חֲמִישִׁי

ה,א קַבֵּל מִמֶּנּוּ מֵאָה צֶאֱן בְּמֵאָה שֶׁל זֶהָב, לְמַחְצָה לְשָׁלִישׁ וּלְרִבְעִי, וְאֲנִי נוֹטֵל סֵלַע מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַחְרוֹנָה - אֲסוּר; לְמַחְצָה לְשָׁלִישׁ וּלְרִבְעִי, מַחְצָה לְמִזְוֹנוֹת וּמַחְצָה לְבִטְלָה, וְאֲנִי נוֹטֵל מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַחְרוֹנָה - מִתֵּר. קַבֵּל מִמֶּנּוּ מֵאָה עֶגֶל בְּמֵאָה שֶׁל זֶהָב, לְמַחְצָה לְשָׁלִישׁ וּלְרִבְעִי, מַחְצָה לְמִזְוֹנוֹת וּמַחְצָה לְבִטְלָה, וְאֲנִי נוֹטֵל דִּינָר זָהָב מִתּוֹךְ חֲלֻקָּה בְּאַחְרוֹנָה - מִתֵּר.

ה,ב אֵין שְׁמִין בְּכוֹרוֹת תְּמִימִים לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל שְׁמִין לָהֶן בְּכוֹרוֹת בְּעֲלֵי מוּמִין, וְשְׁמִין בְּכוֹרוֹת תְּמִימִים לְפִהְיָנִים, וְאֵין צָרִיף לּוֹמֵר בְּעֲלֵי מוּמִין.

ה,ג אֵין שְׁמִין לֹא אֶת הַעֲזִים וְלֹא אֶת הַרְחֻלִים, וְלֹא כָּל דְּבַר שְׂאִינוּ עוֹשֶׂה וְאוֹכֵל, רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁמִין אֶת הַעֲזִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן חוֹלְבוֹת, וְאֶת הַרְחֻלִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן גּוֹזְזוֹת וְאֶת הַתְּרַנְגְּלַת מִפְּנֵי שְׁעוֹשֶׂה וְאוֹכֵל. הַשְּׂמָה תְּרַנְגְּלַת מַחְבְּרָתָהּ מְטַפֶּלֶת בְּאֶפְרוּחִים כָּל זְמַן שְׂצָרִיכִין לְאֶמֶן. מְטַפֵּל אֲדָם בְּבִהְמָה טְמֵאָה שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ, וּבְאֲדָם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה חֲדָשׁ, מְקוֹם שֶׁנִּהְיָה לְעֹלוֹת שְׂכַר כְּתָף לְמַעוֹת - מַעְלִין, לְבִהְמָה - מַעְלִין, וְאֵין מְשַׁנֵּין מִמֶּנְהֶן הַמְּדִינָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שְׁמִין עֶגֶל עִם אִמּוֹ וְסִיחַ עִם אִמּוֹ, וְאֵף עַל פִּי שְׁמַעְלָה שְׂכַר כְּתָף לְמַעוֹת, וְאֵין חוֹשֵׁשׁ מְשוּם רַבִּית.

ה,ד הַשֵּׁם בְּהֵמָה מַחְבְּרוּ, עַד מְתֵי חִיב לְטַפֵּל בָּהּ? סוּמְכוּס אוֹמֵר: בְּבִהְמָה דְקָה שְׁלוֹשִׁים יוֹם וּבִגְסָה חֲמִישִׁים יוֹם. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּדָקָה שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים מִפְּנֵי שְׁטַפּוּלָה מְרַבָּה. יֵתֵר עַל כֵּן, בְּכֻלָּם, אִם הִיָּה חֲלֻקָּה שֶׁל בְּעַל הַבַּיִת שֵׁם עָלָיו - אֵין מְשַׁנֵּין מִמֶּנְהֶן הַמְּדִינָה. הַשֵּׁם בְּהֵמָה טְמֵאָה

ד,י הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן פְּרוֹת לְמַחְצִית שְׂכַר, וְרִצָּה אֶחָד מֵהֵן לְשַׁנֵּן - חִבְרוּ מֵעַכְבַּ עֲלֵיהֶן עַל יְדוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִיָּתָה עָרֵב שְׂבִיעִית - מִתֵּר, שְׁמַתְחִלָּה לֹא לְקַחוּ אֲלֵא עַל מִנַּת כֶּן. וְכֵן הִיָּה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מוֹכְרִין אֶת הַזֶּרַע, בְּפָנֵי הַזֶּרַע וּבִשְׁעַת הַזֶּרַע וּבִפְרוֹס הַפֶּסַח, וּבִשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מוֹכְרִין אֶת הַיַּיִן, בְּפֶרֶס הַפֶּסַח, וּבִפְרוֹס הַעֲצָרָת, וּבִפְרוֹס הַחֵג, וּבוֹדְקִין אוֹתוֹ בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים. וְהַשְּׁמֵן - מוֹכְרִין אוֹתוֹ מִן הַעֲצָרָת וְעַד הַחֵג.

ד,יא הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן פְּרוֹת לְמַחְצִית שְׂכַר, לֹא יֵהָא לּוֹקַח בְּשֵׁלוֹ חֲטִין וּבְשֵׁל חִבְרוּ שְׁעוּרִים, אֲלֵא אוּ בְּכֻלְן חֲטִים אוּ בְּכֻלְן שְׁעוּרִים, כְּדִי שִׁהִי מַעוֹת שְׁנִיָּהֶן שׁוֹוֹת בְּחִבְלָה. הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן חֲטִין, וְלְקַח בְּהֵן שְׁעוּרִין, שְׁעוּרִין וְלְקַח בְּהֵן חֲטִין - יְדוּ עַל הַתְּחַתּוּנָה. אִם פָּתְחוּ - פָּתְחוּ לוֹ. וְאִם הוֹסִיפוּ - הוֹסִיפוּ לְאִמְצַע. הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן פְּרוֹת לְמַחְצִית שְׂכַר, וְשֵׂאֵי הַלּוֹקַח לְקַח בְּהֵן כָּל מָה שִׁירְצָה, וּבִלְבַד שְׂלֵא יִקַּח בְּהֵן, לֹא כְּסוֹת וְלֹא עֲצִים. הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן פְּרוֹת לְמַחְצִית שְׂכַר - רְשֵׁאֵי הַלּוֹקַח לְקַח בְּאוֹתוֹ הַמִּין. וְכִשְׁהוּא מוֹכֵר - אֵין מוֹכֵר אֵלוֹ בְּפָנֵי עֲצָמָן וְאֵלוֹ בְּפָנֵי עֲצָמָן. הַנּוֹתֵן מַעוֹת לְחִבְרוּ לְקַח בְּהֵן פְּרוֹת לְמַחְצִית שְׂכַר, וּבְאַחְרוֹנָה אָמַר לוֹ: לֹא לְקַחְתִּי - אֵין לוֹ עָלָיו אֲלֵא תְּרַעַמַת. וְאִם יֵשׁ עֲדִים שְׁלֻקָּה וּמְכַר - מוֹצִיאֵין מִמֶּנּוּ עַל כְּרַחוּ.

ד,יב הִיָּה חִיב לוֹ מַעוֹת, וּבִכֹּא לְטוֹל מִמֶּנּוּ פְּרוֹת בְּגֵרָן. אָמַר לוֹ: צֵא וְעֲשֵׂה לִי בְּשַׁעַר הַשּׁוּק, וְאֲנִי נוֹתֵן לוֹ מִכָּאֵן וְעַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ - הִרִי זוֹ רַבִּית, וְלֹא כְּאֶסְרוּ הַבֹּא לִידוֹ. בֹּא וְאָמַר לוֹ, הַלּוֹיִנִי כוֹר אֶחָד שֶׁל חֲטִין וְאֲנִי נוֹתֵן לָךְ כְּשַׁעַר שְׂאֵתָה מוֹכֵר בּוֹ - מִתֵּר. מְשַׁכְּרַת אִשָּׁה לְחִבְרָתָהּ תְּרַנְגְּלַת לִישָׁב עַל הַבִּיצִים בְּשְׁנֵי אֶפְרוּחִין בְּשַׁנָּה, וְאִינָּה חוֹשֶׁשֶׁת. הָאִשָּׁה שְׂאֵמְרָה לְחִבְרָתָהּ:

מחברו, עד מתי חיב ליטפל בן־לדות? סומכוס אומר: באתנות - שמונה עשר חדש. ובגדרות - עשרים וארבעה חדש. ואם עמד עליו בתוך הזמן - חברו מעכב על ידו, אבל אינו דומה טפולה של שנה ראשונה לטפולה של שנה שניה. השם בהמה מחברו, אין פחות משנים עשר חדש. עשה בה כל ימות החמה, ומבקש למוכרה בימות הגשמים - יכול לעכב על ידו, עד שיאכילה כל ימות הגשמים, האכילה כל ימות הגשמים, ומבקש למוכרה בימות החמה - יכול לעכב על ידו, עד שיעשה בה כל ימות החמה.

הה השם בהמה מחברו מתה, בכוסיא² - משלם כלה. ושלא בכוסיא - משלם פלגא, שקף הוא כותב לו: אם תמות בכוסיא אשלם כלה, דלא בכוסיא אשלם פלגא. שמה במנה והשביחה, והרי יפה מאתים זוז, מתה בכוסיא - משלם ששה של זהב. שלא בכוסיא - משלם חמשים זוז. שמה במנה והכחישה, והרי יפה חמשים זוז, מתה, בכוסיא - משלם שלשה של זהב. שלא בכוסיא - משלם חמשים זוז.

הו רבי שמעון בן גמליאל אומר: מפרין על שדהו, כיצד? קבל ממנו שדה בעשרה כורין חטין, ואמר לו: תן לי מאתים דינר ואפרנסה, ואני נותן לך שנים עשר כור בשנה - מתר. אבל אין מפרין על ספינתו, ועל חנותו, ועל כל דבר שאינו עושה ואוכל מקבל אדם צאן ברזל מאשתו, והולדות והגזין שלו. ואם מתו - חיב באחריותן.

הז איזה הוא צאן ברזל? היו לפניו מאה צאן, ואמר לו: הרי הן עשויות עליך למחצה לשליש ולרביע, במאה של זהב, והולדות והגזין שלך. ואם מתו - אתה חיב באחריותן, ואתה מצלה לסלע מכל אחד ואחד - מתר. מקבלין צאן ברזל מן העובד

כוכבים ושדה צאן ברזל אפלו מישראל, לזה אדם מאשתו ויבניו ברבית, אלא שמחנכן ברבית.

הח אין ישראל רשאי ללוות שקל ולהלוות בסלע, אבל עובד כוכבים רשאי ללוות בשקל ולהלוות בסלע. ישראל שלוה מעות מן העובד כוכבים, ומבקש להחזירן לו, מצאו חברו ואמר לו: תנם לי ואני נותן לך, כדרך שאתה נותן לו - אסור. ואם העמידו אצל העובד כוכבים - מתר. ועובד כוכבים שלוה מעות מישראל ומבקש להחזירן לו, מצאו ישראל אחר, ואמר לו: תנם לי ואני נותנם לך, כדרך שאתה נותנם לו - מתר. ואם העמידו אצל ישראל - אסור. ישראל שאמר לעובד כוכבים: הילך שכרך וצא, והלוה מעותי ברבית - אסור. ועובד כוכבים שאמר לישראל: הילך שכרך וצא, והלוה מעותי - מתר. אבל אסור מפני מראית העין. מעות של ישראל מפקדות אצל העובד כוכבים - מתר להלוותן ברבית, ושל עובד כוכבים המפקדות אצל ישראל - אסור להלוותן ברבית. זה הפלל, כל שבאחריות ישראל - אסור. כל שבאחריות עובד כוכבים - מתר. ישראל שנעשה לו לעובד כוכבים אפוטרופוס, או סנטר - מתר ללוות הימנו ברבית, ועובד כוכבים שנעשה אפוטרופוס לישראל, או סנטר - אסור ללוות הימנו ברבית. ישראל הלוה מן העובד כוכבים ועובד כוכבים הלוה מישראל, ישראל אחר נעשה לו ערב ואינו חושש.

הט ישראל שלוה מעות מן העובד כוכבים, ועובד כוכבים שלוה מעות מישראל, ונתגיר. בין שזקפן עליו עד שלא נתגיר, ובין שזקפן עליו משנתגיר, גובה את הקרן ואינו גובה את הרבית; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: עובד כוכבים שלוה מעות מישראל ונתגיר, בין שזקפן עליו במלוה עד שלא נתגיר, ובין שזקפן עליו במלוה משנתגיר - גובה את הקרן

² בפשיעה.

גביו. ופוסק עמו על הזבל באשפות כל מות השנה, אף על פי שאין לזה - יש לזה.

וב אין פוסקים על הביצים של יוצר, אלא עד שייעשו. אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? באלו העושים בעפר לכן, אבל באלו העושים בעפר שחור, כגון כפר חנניא וחברותיה, כפר שיחין וחברותיה - מתר לקוץ. שאף על פי שאין לזה יש לזה. אין פוסקין על החלב ועל הגזין, אלא עד שייעשו. התחיל לחלב - מתר לקוץ. התחיל לגז - מתר לקוץ. אין פוסקין, לא על האפרוחין ולא על הפרגיות, ולא על הדגים בטבריא, ולא חבילי קש. אבל פוסקין על הביצים, ועל הצפרים, ועל הדגים, שבשאר כל מקומות, ועל חבילי עצים. זה הכלל: כל שיש לו גרן - קוצץ עמו כשער גרן. וכל שאין לו גרן - קוצץ עמו כל שעה שרצה.

וג היו לפניו מאה צאן, ואמר לו: הרי גיזיהם של אלו עשויות עליך במאה של זהב - מתר. מליטרא כף וכך - אסור. אם יש לו - מתר לגז ולתן לו. היו לפניו מאה כר, אמר לו: קמה זו עשויה עליך במאה של זהב - מתר. בכור כף וכך - אסור. ואם יש לו - מתר לקצר ולתן לו. ואמר אדם לחברו: הילך מאתים וזו על מה ששדף עושה, ובלבד שלא יאמר לו מארבע בסלע, מסאתים בסלע, מלנה אדם את אריסיו מארבע בסלע, מסאתים בסלע, במה דברים אמורים? בזמן שלא ירד לתוף שדהו, אבל אם ירד לתוף שדהו - הרי הוא ככל אדם. פוסק אדם עם אריסיו לזרע להוצאה - הרי זה אסור. ולא עוד, אלא אפלו זרע והוסיף בסאתים - לא יוציאם לאמצע לתוף שדהו, עד שיעשה עליו דמים, פסק הימנו חטין, ונתן לו שעורין, שעורין ונתן לו חטין - אסור. לא יאמר לו: הילך מנה וצא קח לך מן השוק, אלא לוקח ונותן לו. ואמר אדם לחברו: הלוני חבית אחת של יין, עד שיבא בני, או עד שאפתח את הדות. היתה לו חבית בתוך

ואינו גובה את הרבית. וישאל הלנה מעות מעובד כוכבים ונתגיר, וקפו עליו במלוה, עד שלא נתגיר - גובה את הקרן וגובה את הרבית, משנתגיר - גובה את הקרן ואין גובה את הרבית. המלוה את חברו ברבית, וקבא לפני בית דין - קונסים אותו, ואינו גובה, לא את הקרן ולא את הרבית; דברי רבי מאיר, שהיה רבי מאיר אומר: שטר שיש בו רבית - קונסין אותו, ואינו גובה לא את הקרן ולא את הרבית. וחקמים אומרים: גובה את הקרן ואינו גובה את הרבית. המוצא שטר רבית - יקרענו. בא לבית דין - יקרעוהו. רבי שמעון בן גמליאל אומר: הכל כמנהג המדינה. המלוה את חברו ברבית, והלך הלנה, וירש עליו שטרי רביות, ואמר לו: צא שלי בשלף - מתר. אם באו לבית החשבון - אסור. המלוה את חברו ברבית, ועשה תשובה - חייב להחזיר. מת והניח לפני בניו - לא יחזירו בניו, על זה נאמר (איוב כז, טז): "יכין וצדיק ילבש" וגו'. אבל הניח להן אביהן פרה שדה וטלית, וכך דבר שיש בה אחריות - חייבין להחזיר.

מִסְכַּת בָּבָא מְצִיעָא פֶּרֶק שִׁישִׁי

וא אין פוסקין על הפרות עד שיצא השער, אפלו ישנות הולכות מארבע - אין פוסקין על החדשות מארבע, עד שיצא השער לחדש ולישן. יצא שער לאחרים, אף על פי שאין לו - מתר לקוץ הימנו. במה דברים אמורים? בזמן שמוצא לקח באותו השער, אבל אם היו לקוטות והולכות מארבע, והוא אינו מוצא לקח, אלא משלשה - הרי זה אינו פוסק עד שיצא השער ללוקט ולמוכר, ופוסק עמו על הגדיש של תבואה, ועל העביט של ענבים, ועל המעטים³ של זיתים, אף על פי שלא יצא השער. אבל אחרים לא יקיצו על

³ לפעוקן

הדות, ונפתח הדות ונפלה ונשברה, אף על פי שחייב באחריותה - מתר. והלל אוסר. למה זה דומה? לנותן מעות לחברו לתן לו פרות בגרן, ונגנבו, או אבדו - חייב באחריותן. אם פחתו או הותירו - חייב להעמיד לו.

ו,ד לקח הימנו לגין וחצי לגין, רביעית ושמינית - רשאי שיאמר לו: תן לי מיד בפחות, ואינו חושש משום רבית. כיוצא בו, הלוקח מקח מחברו על מנת לתן לו מכאן ועד שנים עשר חדש, רשאי שיאמר לו: תן לי מיד בפחות, ואינו חושש משום רבית. המוכר יין ושמן לחברו כל ימות השנה - חייב להעמיד לו כדרך שהעמיד בקוטלזין, ולא יהא מוכר את החבית בשלשה שערים, ואם היה מסבב והותיר - מוכר את השאר באיזה מהן שירצה. אגרי-קמזין היה בירושלים, ולא היו מכוונים על השערים, אלא על המדות, כשהיתה חבית נמכרה בירושלים בשלשה שערים, פיה שוליה ואמצעה.

וה, אומר אדם לחברו: ילך חמורי עמך היום, ושלך עמי למחר. תחרש פרתי עמך היום ושלך עמי למחר. אבל לא יאמר לו: חמורי עמך היום למזרח ושלך עמי למחר במערב, תחרש פרתי עמך היום במזרח ושלך עמי למחר במערב, ואם היה שכר שנה - הרי זה מתר. רבי יהודה אומר: כל ימי הגריד אחד, וכל ימי הרביעה אחד. האומר לפועל: 'הילך מנה זה, ויהא בידך שתעשה עמי בפעלה בגרן מדינר ליום', והיה יפה סלע ביום - מתר. הנותן מעות לחברו לתן לו פרות בגרן - חייב להעמיד לו בשער בינוני. ואיזה שער בינוני? היו הולכות משמונה ותשעה ומעשרה - נותן

לו מתשעה. בשער הזול - נותן לו בשער הזול. בשער היקר - נותן לו בשער היקר. רבי יהודה אומר: לעולם נותן לו בשער הזול. לא יאמר לו: 'תן לי כשער הזול', אלא אומר לו: 'תן לי מעותי שלוקח אני בהן כשער הזול'. במה דברים אמורים? בזמן שמוצא לקח בכל מעות שנתן לו, אבל אינו מוצא לקח אלא כור אחד בסלע - נותן לו כור אחד בסלע, והשאר נותן לו כשער בינוני.

ו,ו רבי נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב פוטרין בלבד, ופטרין את המלוה מללקות מפני שהוא ב'קום עשה'. אמר רבי יוסי: בוא וראה כמה סמויות עיניהם של מלוי רבית. אךם קורא לחברו "עובד כוכבים ומגלה עריות ושופך דמים" - מבקש שיפול עמו לחיים, והלה מביא את הלבד, ואת הקלמוס, ואת הדיו, ואת השטר ואת העדים, ואומר: בואו וכתבו עליו שאין לו חלק במי שפוקד על הרבית, וכותב ומעלה בערכאים, וכפר במי שאמר והיה העולם, הא למדת, שמלוי ברבית כופרין בעקר. רבי שמעון בן אלעזר אומר: יתר על מה שפרווחין - הן מתחבין, שהן עושין את התורה פלסטר, ואת משה טפש, ואומרין: אילו היה משה יודע שכך אנו מרויחין - לא היה כותבו. רבי עקיבא אומר: קשה רבית, שאף שאלת שלום רבית. כיצד? והוא שלא שאל בשלמו מ'מיו, עד שלוה הימנו, הקדים לו שאלת שלום, הוי אף שאלת שלום - רבית.

רבי שמעיה אומר: כל שיש לו מעות ואין מלוה אותן ברבית, עליו הכתוב אומר (תהלים טו, ה): "כספו לא נתן בנשך עושה אלה לא ימוט לעולם", הא למדת, שמלוי רבית מתמוטטין והולכים מן העולם. מטמוט זה אינו יודע מה הוא, כענין שנאמר (משלי כד, יא): "הצל לקחים למות" וגו'.

⁴ שוק למכירת יינות.

⁵ יש כמה שגורסים כאן כמילה אחת: איגראנאמין או אנדרמין - ופירושו: הממונים להלקות את מעוותי המדות.

מִסְכַּת בְּבֵא מְצִיעָא פְּרָק שְׁבִיעִי

ז,א השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵלִים, בֵּין שֶׁהֵטְעוּ אֶת בַּעַל הַבַּיִת וּבֵין שֶׁבַעַל הַבַּיִת הֵטְעָה אוֹתָן - אֵין לָהֶם זֶה עַל זֶה אֶלָּא תִרְעוּמוֹת. בְּמָה דְבָרִים אַמּוּרִים? בְּזִמְן שְׁלֵא הִלְכוּ, אֲבָל שְׂכַר הַחֲמֻרִין וְהִלְכוּף וְלֹא מְצָאוּ; שְׂכַר אֶת הַפּוֹעֵלִים וְהִלְכוּ וּמְצָאוּ אֶת הַשְּׂדֵה כְּשֶׁהִיא לְחָה - נוֹתֵן לָהֶם שְׂכָרָם מִשְׁלָם, שְׂאִינוּ דוּמָה הַעוֹשֶׂה מְלֹאכָה מְיוֹשֵׁב בְּטַל, וְאִינוּ דוּמָה הַבָּא טַעוֹן לְבֵא רִיקָן. בְּמָה דְבָרִים אַמּוּרִים? בְּזִמְן שְׁלֵא הִתְחִילוּ, אֲבָל אִם הִתְחִילוּ - הָרִי אֵלּוּ שְׁמִין לָהֶם. כִּיצַד? קָבְלוּ הַיְמָנוּ קָמָה לְקַצֵּר בְּשִׁתֵּי סַלְעִים, קָצַר חֲצִיָּה וְהַנִּיחַ חֲצִיָּה. טְלִית לְאַרְגַּ בְּשִׁתֵּי סַלְעִים, אַרְגַּ חֲצִיָּה וְהַנִּיחַ חֲצִיָּה - הָרִי אֵלּוּ שְׁמִין לוֹ, אִם הָיָה מִה שֶׁעָשָׂה יִפֶּה שֶׁשָּׂה דִינָרִין - נוֹתֵן לוֹ סַלְע, אוֹ יִגְמַר מְלֹאכְתּוֹ. וְאִם הָיָה יִפֶּה סַלְע - נוֹתֵן לוֹ סַלְע. רַבִּי דוּסָא אוֹמֵר: שְׁמִין עַל מַה שֶׁעֲתִיד לְהַעֲשׂוֹת, אִם הָיָה מִה שֶׁעֲתִיד לְהַעֲשׂוֹת יִפֶּה חֲמִשָּׁה דִינָרִין - נוֹתֵנִן לוֹ שְׁקַל, אוֹ יִגְמַר מְלֹאכְתּוֹ. וְאִם הָיָה יִפֶּה שְׁקַל - נוֹתֵנִין לוֹ שְׁקַל. בְּמָה דְבָרִים אַמּוּרִים? בְּדָבָר שְׂאִינוּ אַבּוּד, אֲבָל דְבָר הָאֲבּוּד - שׁוֹכֵר עֲלֵיהֶן אוֹ מְטַעֵן. כִּיצַד? אוֹמֵר לוֹ סַלְע פְּסַקְתִּי לָךְ, הָרִינִי נוֹתֵן לָךְ שְׁתֵּים, הִלֵּךְ וְשׁוֹכֵר מִמָּקוֹם אַחֵר - בָּא וְנוֹטַל מִזֶּה וְנוֹתֵן לָזֶה. בְּמָה דְבָרִים אַמּוּרִים? בְּזִמְן שֶׁפּוֹסֵק עֲלָיו בְּמָקוֹם שְׂאִינוּ מוֹצֵא לְשׂוֹכֵר, אֲבָל רָאָה חֲמֻרִין מִמְשַׁמְשִׁין וּבָאִין, וְאִמַּר לוֹ צֵא וְשׁוֹכֵר לָךְ אַחַד מֵאֵלּוּ - אֵין לוֹ עֲלָיו אֶלָּא תִרְעַמְתָּ.

ז,ב השׁוֹכֵר אֶת הַסְּפִינָה וּפְרָקָה עֲלָיו בְּאַמְצַע הַנָּמַל - אֵין לוֹ עֲלָיו אֶלָּא תִרְעַמְתָּ. השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל וּמַת לוֹ מַת, אוֹ שֶׁאַחֲזוֹתוּ חֲמָה - הָרִי אֵלּוּ שְׁמִין לוֹ. כִּיצַד שְׁמִין לוֹ? אִם הָיָה שְׂכִיר חֲדָשׁ - נוֹתֵנִים לוֹ לְפִי שְׂכִירוֹתוֹ. קָבְלָן - נוֹתֵנִים לוֹ לְפִי קָבְלוֹתוֹ. השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לְהַבְיָא שְׁלִיחוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, וְהִלֵּךְ וְלֹא הִבְיָא - נוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ מִשְׁלָם. השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לְהַבְיָא קָנִים וְדוּקְרָנִים לְפָרָם, וְהִלֵּךְ וְלֹא הִבְיָא - נוֹתֵן לוֹ

שְׂכָרוֹ מִשְׁלָם. השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לְהַבְיָא עֲנָבִים וּתְפוּחִים וְדָרְמִסְקוֹנָתוֹ לְחֹלֶה, וְהִלֵּךְ וּמְצָאוּ שְׁמַת, אוֹ שֶׁהִבְרִיא, לֹא יֹאמֵר לוֹ: 'טוֹל מִה שֶׁהִבְאֵת בְּשִׂכְרְךָ!', אֶלָּא נוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ מִשְׁלָם.

ז,ג השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לְחַרֵּשׁ - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְנִכְשׁ. לְנִכְשׁ - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְחָרוּשׁ. לְחַרֵּשׁ בְּשָׂדֵה זֶה - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְחָרוּשׁ בְּשָׂדֵה אַחֲרָת. לְנִכְשׁ בְּשָׂדֵה זֶה - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְנִכְשׁ בְּשָׂדֵה אַחֲרָת. שְׂכָרוֹ לְנִכְשׁ וְגַמַּר אֶת שְׂדֵהוּ - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְעֵדֵר שְׁתֵּי גִפְנִים. שְׂכָרוֹ לְעֵדֵר וְגַמַּר אֶת שְׂדֵהוּ - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְנִכְשׁ אֶת שְׁתֵּי גִפְנִים. גַּמַּר בְּחָרִישׁוֹ הַיּוֹם - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְחָרוּשׁ בְּשָׂדֵה אַחֲרָת, שִׂיאֵמַר לוֹ: פְּרִנְס לִי מְלֹאכָה מִתּוֹךְ שְׁלָךְ אוֹ תֵן לִי שְׂכָרִי בְּמָה שֶׁעָשִׂיתִי. גַּמַּר נִכּוּשׁ בְּחֻצוֹת הַיּוֹם - לֹא יֹאמֵר לוֹ: בֵּא וְנִכְשׁ בְּשָׂדֵה אַחֲרָת, שִׂיאֵמַר לוֹ פְּרִנְס לִי מְלֹאכָה [מִתּוֹךְ] שְׁלָךְ אוֹ תֵן לִי שְׂכָרִי בְּמָה שֶׁעָשִׂיתִי, וְכֵן הוּא שֶׁגַּמַּר חָרִישׁוֹ בְּחֻצֵי הַיּוֹם - לֹא יֹאמֵר לוֹ: הָרִינִי חוֹרֵשׁ בְּשָׂדֵה פְּלוּנִי. גַּמַּר אֶת נִכּוּשׁוֹ בְּחֻצֵי הַיּוֹם - לֹא יֹאמֵר לוֹ: הָרִינִי מִנְכַּשׁ עִמָּךְ בְּשָׂדֵה פְּלוּנִי, וְאִם הִתְנָה עֲלֵיהֶּ מִתְחַלֵּה עַל מְנַת כֵּן - הָרִי זֶה מִתֵּר. רִשְׁאֵי בַּעַל הַבַּיִת לְשִׁנּוֹתוֹ לְמְלֹאכָה קְלָה, אֲבָל לֹא לְמְלֹאכָה חֲמוּרָה. הֵא כִּיצַד? שְׂכָרוֹ לְנִכְשׁ בְּשָׂדֵהוּ, וְגַמַּר אֶת שְׂדֵהוּ, אוֹמֵר לוֹ מַדְעִתּוֹ: בֵּא וְעֵדֵר שְׁתֵּי גִפְנִים. שְׂכָרוֹ לְעֵדֵר, וְגַמַּר אֶת שְׂדֵהוּ, אוֹמֵר לוֹ עַל כְּרַחֵם: בֵּא וְנִכְשׁ שְׁתֵּי גִפְנִים.

ז,ד השׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵלִים לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ שְׁלוֹ, וְטַעוּ וְעָשׂוּ בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ - הוּא נוֹתֵן לָהֶם שְׂכָרָן מִשְׁלָם, וְחוֹזֵר וְנוֹטַל מִבַּעַל הַבַּיִת מִה שֶׁהִהְנוּ אוֹתוֹ. הָרָאָם בְּתוֹךְ שְׁלוֹ, וְהִלְכוּ וְעָשׂוּ בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ, הוּא אֵין נוֹתֵן לָהֶם כְּלוּם, וְהֵן הוֹלְכִין וְנוֹטְלִים מִבַּעַל הַבַּיִת, מִה שֶׁהִהְנוּ אוֹתוֹ.

⁶ פרי הבא מעיר דמשק ונקרא על שמה.

שִׁירָא. הַמְשַׁכִּיר לְחֵבְרוּ סְפִינָה אוּ קְרוֹן -
מַחְשָׁבִין לְפִי מַשְׂאוֹי וְלִפִּי נִפְשׁוֹת, וְאִין
מַחְשָׁבִין לְפִי מָמוֹן.

ז, ח גְּרָדִי שֶׁהֵנִיחַ נֹר בְּצַד הַבְּגָד וְדָלַק - חֵיב
לְשֵׁלֵם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּנוֹשֵׂא שְׂכָר. נִפְלָה
עָלָיו מִפְּלַת, עַד שֶׁלֹּא נִגְמַר מְלֹאכְתּוֹ - חֵיב.
מִשְׁנֹגְמָרָה מְלֹאכְתּוֹ, אִם הוֹדִיעַ לְבַעְלָיו -
פְּטוּר. וְאִם לֹא - חֵיב. גְּמָרוּ וְנִגְנַב אוּ אָבַד,
אִם הוֹדִיעַ בּוֹ לְבַעְלָיו - פְּטוּר. וְאִם לֹא -
חֵיב.

ז, ט אָמַר לוֹ: 'חֲלוּק אֲמַרְתִּי לְךָ'. וְהוּא
אוֹמַר: 'טְלִית אֲמַרְתִּי לִי' - עַל בַּעַל הַבֵּית
לְהִבִּיא רְאִיָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: אִם הָיָה
עוֹשֶׂה אֶצֶל בַּעַל הַבֵּית - יִקְבַּל בַּעַל הַבֵּית
אֶת שְׁלוֹ. אֶצֶל אֲמֵן וּבַעַל הַבֵּית נִכְנַס וְיוֹצֵא
עָלָיו - יִקְבַּל בַּעַל הַבֵּית אֶת שְׁלוֹ. אֶצֶל אֲמֵן
וְאִין בַּעַל הַבֵּית נִכְנַס וְיוֹצֵא עָלָיו - אֲמֵן
צְרִיךְ לְהִבִּיא רְאִיָּה. אָמַר לוֹ: סֵלַע אֲמַרְתִּי
לְךָ, וְהוּא אוֹמַר: שְׁתִּים אֲמַרְתִּי לִי, כָּל זֶמֶן
שֶׁאֶצֶל אֲמֵן - בַּעַל הַבֵּית צְרִיךְ לְהִבִּיא
רְאִיָּה. אֶצֶל בַּעַל הַבֵּית וּבִתּוֹךְ זְמַנּוֹ - אֲמֵן
צְרִיךְ לְהִבִּיא רְאִיָּה. אַחַר זְמַנּוֹ - גְּרָדִי נִשְׁבַּע
וְנוֹטֵל.

ז, י הֵנִיחַ פְּלִי לְאֲמֵן לַעֲשׂוֹת לוֹ וְנִגְמָרָה
מְלֹאכְתּוֹ, וְנִגְנַב אוּ שֶׁאָבַד עַד שֶׁלֹּא נִתְקַבַּל
שְׂכָרוֹ - הָרִי הוּא כְּנוֹשֵׂא שְׂכָר. מִשְׁנֹגְמָרָה
שְׂכָרוֹ - הָרִי הוּא כְּשׁוֹמֵר חֲנָם. אֵימַתִּי?
בְּדָמֵן שֶׁתְּבַעוּ וְאוֹמַר לוֹ: בֹּא וְטוֹל אֶת שְׁלֶךְ.
לֹא תִבְעוּ וְלֹא אָמַר לוֹ: בֹּא וְטוֹל אֶת שְׁלֶךְ,
אִף עַל פִּי שֶׁמִּתְקַבַּל שְׂכָרוֹ - הָרִי הוּא
כְּנוֹשֵׂא שְׂכָר. הָאוֹמֵר לְחֵבְרוּ: הַשְּׂאֵלֵנִי
וְאִשְׂאֵלְךָ, שְׁמוֹר לִי וְאִשְׁמַר לְךָ - הָרִי הוּא
כְּשׁוֹמֵר חֲנָם, וְאִינוֹ עָלָיו כְּנוֹשֵׂא שְׂכָר. אָבֹא
שְׂאוּל אוֹמַר: מִתָּר אָדָם לְהַשְׁכִּיר מִשְׁכּוֹנּוֹ
שֶׁל עֲנִי בַּפְּחוֹת, וְשֶׁל עֲשִׂיר - אִין רְשָׁאֵי
לִיגַע בּוֹ.

ז, יא הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר וְהִבְרִיקָה אוּ
נִשְׁתַּטְּתָה - אֵינוֹ חֵיב לְהַעֲמִיד לוֹ חֲמוֹר.
מֵתָה אוּ שֶׁנִּטְלָתָה אֲנִגְרָא - חֵיב לְהַעֲמִיד
לוֹ חֲמוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמַר: אִם
בְּדֶרֶךְ הַלִּיכָתָה נִטְלָה - אֵינוֹ חֵיב לְהַעֲמִיד
לוֹ חֲמוֹר. אִם שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הַלִּיכָתָה נִטְלָה -
חֵיב לְהַעֲמִיד לוֹ חֲמוֹר. וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמַר: הָאוֹמֵר לְחֵבְרוּ שְׂכוֹר לִי
חֲמוֹרְךָ וְאָרַכְבַּ עֲלֶיָהּ מִכָּאן וְעַד מְקוֹם פְּלוּנִי
וְהִבְרִיקָה אוּ נִשְׁתַּטְּתָה - חֵיב לְהַעֲמִיד לוֹ
חֲמוֹר. הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל וְנִזְדַּמְנָה לוֹ
אֲנִגְרָא, לֹא יֹאמַר: הָרִי זֶה לְפָנַי! אֶלָּא
נוֹתֵן שְׂכָרוֹ בְּמָה שֶׁעָשָׂה. הַמְשַׁכִּיר בְּהֵמָה
לְחֵבְרוּ - לֹא יִשְׁנֶה לוֹ אֶת הַבְּהֵמָה. הַשְּׁכִיר
לוֹ חֲמוֹר - לֹא יִשְׁכְּנוּ עַל הַפָּרֶד. פָּרֶד - לֹא
יִשְׁכְּנוּ עַל הַסּוֹס. סוֹס - לֹא יִשְׁכְּנוּ בְּקְרוֹן.

ז, יב הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר לְהִבִּיא לְתַךְ חֲטִיץ
וְהִבִּיא שֶׁשָּׂה עֶשֶׂר שְׁעוּרִין - פְּטוּר. אִם
הוֹסִיף עַל מַשְׂאוֹ - חֵיב. וְכַמָּה יוֹסִיף עַל
מַשְׂאוֹ וְיֵהָא חֵיב? סוּמְכוּס אוֹמַר מִשּׁוּם רַבִּי
מֵאִיר: קָב לְכַתְּףָהּ, שְׁלִשָּׁה סָאִין לַעֲגֹלָה
וּסְפִינָה לְפִי מָה שֶׁהָיָה. הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר
לְהַרְכִּיב אִישׁ - לֹא יַרְכִּיב אִשָּׁה. אִשָּׁה -
מַרְכִּיב אִישׁ. לְהַרְכִּיב אִשָּׁה - מַרְכִּיב אִשָּׁה
עָלֶיהָ, בֵּין מַעֲבַרְתּוֹ בֵּין מִינִיקָה. הַשּׁוֹכֵר אֶת
הַחֲמוֹר לְרַכֵּב עָלֶיהָ - בַּעַל הַבֵּית נוֹתֵן
כְּסוּתוֹ וּמְזוֹנוֹתָיו וְכָל כְּלֵי תְשֻׁמִּישׁוֹ. יֵתֵר עַל
כֵּן - חֲמֵר מַעֲכָב עַל יָדוֹ. חֲמֵר נוֹתֵן שְׁעוּרִים
וְתַבָּן וּמְזוֹנוֹתָיו עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְלִינָה, יֵתֵר עַל
כֵּן - בַּעַל הַבֵּית מַעֲכָב עַל יָדוֹ. הַשּׁוֹכֵר אֶת
הַחֲמוֹר וְטָעַנּוּ דְּבָרִים הָאֶסוּרִים, נִטְלָם מִמֶּנּוּ
חֲרָמִין אוּ מוֹכְסִין - חֵיב, וְאִם הוֹדִיעַ
שֶׁהוּא מוֹכֵס כְּדֶרֶךְ הַמוֹכְסִין - פְּטוּר.

ז, יג שִׁירָא שֶׁהִיתָה בַּמִּדְבָּר, וְנִפְּלָ עָלֶיהָ גֵּיס
וּטְרַפָּה - מַחְשָׁבִין לְפִי מָמוֹן וְאִין מַחְשָׁבִין
לְפִי נִפְשׁוֹת. וְאִם שֶׁלְּחוּ תִיר לְפָנֵיהֶם - אִף
מַחְשָׁבִין לְפִי נִפְשׁוֹת, וְאִין מִשְׁנִין מִמֶּנְהָ
הוֹלְכֵי שִׁירָא. סְפִינָה שֶׁהִיתָה בְּאֵה בֵּיס,
וְעַמֵּד עָלֶיהָ נִחְשׁוּל וְהִקְלוּ מִמַּשְׂאָה -
מַחְשָׁבִין לְפִי מַשְׂאוֹי וְאִין מַחְשָׁבִין לְפִי
נִפְשׁוֹת, וְאִין הַסְּפִינִין מִשְׁנִין מִמֶּנְהָ הוֹלְכֵי

בס"ד

0084 845769684

עצרתו אמונה בזו מיינ טויר?

יא, מיטן אויבערשטנ'ס הילף!

סיונט אויך אויף עס צו
באקומען וועבנטליך
אויף די פאסט

וועטן אירע טעקסט:

718-387-2691

אמעריקע

subscribe@kerenhadfusa.org

<p>14</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>6:18 _____ נץ החמה 9:37 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:43 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:47 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:05 _____ עלות השחר 9:01 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:19 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:34 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא מו • ירושלמי: ערובין לא • תוספתא: בבא מציעא א • בבלי: שופטים כא - שמואל א • רמב"ם: כלאים ג</p>
<p>15</p> <p>שני Monday</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>6:17 _____ נץ החמה 9:36 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:42 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:48 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:04 _____ עלות השחר 9:00 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:18 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:35 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא מז • ירושלמי: ערובין לב • תוספתא: בבא מציעא ב • בבלי: שמואל א ב-ג • רמב"ם: כלאים ד</p>
<p>16</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>6:15 _____ נץ החמה 9:35 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:42 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:49 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:02 _____ עלות השחר 8:59 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:18 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:36 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא מח • ירושלמי: ערובין לג • תוספתא: בבא מציעא ג • בבלי: שמואל א ד-ה • רמב"ם: כלאים ה</p>
<p>17</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>6:14 _____ נץ החמה 9:34 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:41 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:50 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>5:01 _____ עלות השחר 8:58 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:17 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:37 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא מט • ירושלמי: ערובין לד • תוספתא: בבא מציעא ד • בבלי: שמואל א ו-ז • רמב"ם: כלאים ו</p>
<p>18</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>י</p> <p>10</p>	<p>6:12 _____ נץ החמה 9:33 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:40 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:51 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>4:59 _____ עלות השחר 8:57 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:16 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:38 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא נ • ירושלמי: ערובין לו • תוספתא: בבא מציעא ה • בבלי: שמואל א ח-ט • רמב"ם: כלאים ז</p>
<p>19</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 7:21 הדלקת הנרות</p>	<p>יא</p> <p>11</p>	<p>6:11 _____ נץ החמה 9:32 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:40 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:52 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>4:58 _____ עלות השחר 8:56 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:16 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:39 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא נא • ירושלמי: ערובין לו • תוספתא: בבא מציעא ו • בבלי: שמואל א י-יא • רמב"ם: כלאים ח</p>
<p>20</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>הפטרה וערבה זמן מוצש"ק 8:53 Shabbos Ends</p>	<p>יב</p> <p>12</p>	<p>6:09 _____ נץ החמה 9:31 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:39 _____ סו"ז תפלה - גר"א 8:53 _____ צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>מצורע, הגדול 4:56 _____ עלות השחר 8:55 _____ סו"ז קר"ש - מג"א 10:15 _____ סו"ז תפלה - מג"א 7:40 _____ שקיעה בבלי: בבא מציעא נב • ירושלמי: ערובין לו • תוספתא: בבא מציעא ז • בבלי: שמואל א יב-יג • רמב"ם: כלאים ט</p>

מֵעַן טָאָר נִישְׁט מְלַמֵּד זְכוּת זַיִן אוֹיף אַ מִסִּית - אוֹיף אַיִנעם וְזאָס רָעֵדֵט צו
אַנְדֶּערע צו טון עֲבִירֹת.

(סִפָּר הַמְדוּת אוֹת מְרִיבָה סִיָּן ח')